

ŘÍJEN

2013

**NA TÁBOŘE
V LONDÝNĚ**

zahraničí (7)

**JINDŘICHŮV
HRADEC**

geopozvánka (8)

VESELÁ TUŽKA

rukodělky (20)

Kdo si hraje, nezlobí

„Integrace romských obyvatel do společnosti je velkým problémem.“ S touto větou se setkáváme dnes a denně ve všech médiích. Je to obecně známá věc. Málokdo však umí a chce tuto situaci řešit. Právě proto před pěti lety naši pionýrskou skupinu oslovilo město Jaroměř s dotazem, zda-li bychom nemohli napomoci na této dlouhé a složité cestě. A my tenkrát přikýkli.

Čtyři první ročníky tábora probíhaly téměř na vlas stejně. Terénní pracovníce zajistily obsazení tábora dětmi, které jsou „vychovatelné“ a dá se s nimi smysluplně pracovat. Obcházely rodiny, domlouvaly rodičům, aby obětovali těch pár korun (týdenní tábor je vyšel komplet na 140 Kč) a dětem tábor zaplatili. Že to stojí za to. Děti si vždy tábor užily, během týdenního pobytu mimo rodinu jsme s nimi odvedli velký kus práce.

Pátý ročník však byl zcela jiný. Od začátku do konce. Začalo to rozhodnutím sociálního odboru zkusit tábor příměstský. Důvodem byl klesající počet účastníků tábora. To znamená tábor v místě bydliště, s docházkou od 9.00 ráno do 16.00 odpoledne pro blíže nespecifikovaný počet dětí. Byl to skok do prázdna. Nikdo z nás si nedokázal představit, co nás čeká. Kolik dětí o to bude mít zájem, zda vůbec nějaké dorazí. Přeci jen známe jejich nechuť k pravidelné činnosti. Byla to výzva!

První den příměstského tábora očekávali netrpělivě táboroví vedoucí v klubovně první příchozí. Terénní pracovníce, které s námi po celý týden tábora spolupracovaly, procházely městem a děti do klubovny doprovázely. A děti přicházely. Ne po jednom, po dvou, jak jsme na to zvyklí u našich oddíláků, tyto děti přicházely rovnou v celých hloučcích. A tak jsme se již první den dostali na číslo 60 a během celého týdne jsme se ho také drželi.

Ono není vůbec těžké tyto děti zaujmout, je ale nepředstavitelně náročné udržet jejich zájem. A o to jsme se mimo jiné celý týden snažili. Program byl vyplněn všemožnými aktivitami, na které si jen vzpomenete. V rámci hry jsme navštívili služebnu Městské policie, kde děti zděšeně zjistily, že jejich kuřácké a kázeňské přestupky jsou skutečně monitorovány pomocí kamerového systému a dále postupovány sociálnímu odboru, závodili jsme v kartonových autech na závodní dráze postavené uprostřed náměstí, malovali jsme si šátky, střídali jsme z paintballových zbraní, ze vzduchovky i foukačky. Absolvovali jsme náročnou cestu s pneumatikami po nové cyklostezce a pro vybrané jedince, kteří se během týdne „osvědčili“, bylo připraveno víkendové stanování v místním Retranchementu, které bylo spojeno s vařením v kotlíku, večerním táborákem, noční hrou v podzemí a sjížděním řeky na raftech.

Tábor byl opět plný překvapení. Milých i těch méně příjemných. Vždyť komu se jen tak podaří nechat si zatknout táborové dítě (mladšího školního věku) státní policií z důvodu podezření z krádeže kol (bohužel oprávněného). Kdo na táboře zažil, aby se mu při otázkách typu „Kdo měl již zkušenost s cigaretou (marihuanou, sexem)?“ zdvihl les rukou?

A tak po letošním pátém ročníku, kdy tábor byl koncipován jako příměstský, byli vedoucí poněkud rozčarování. A velmi brzy padne otázka ze strany objednavatele: „Půjdete do toho příští rok znovu?“ Co vy, čtenáři Mozaiky, jak byste odpověděli?

*Ivana Vejvodová
Pionýrská skupina Za Vodou
Sociálně vyloučená lokalita Jaroměř-Josefov*

Něco je ve vzduchu

a nejsou to jen ptáci... Tato slova, která možná znáte ze starší folkové písně od Dua Cis, se docela dobře hodí pro tento měsíc (a vlastně i několik předchozích). Něco se blíží, ještě to není úplně ve dveřích, ale například na stránkách Mozaiky to již nelze přehlédnout. Asi tušíte, že narážím na Výroční zasedání Pionýra a věci související – například v tomto čísle najdete tři strany věnované přímo novému návrhu Stanov Pionýra (16 – 18) a jednu Novému občanskému zákoníku, ze kterého Stanovy vycházejí. I na hned následující dvoustraně (4, 5) nelze blížíci se jednání našeho nejvyššího orgánu pominout.

Je ale jasné, že (i když to ode mne může znít zvláště) není tolik důležité, co je o Výročním zasedání napsáno v Mozaice. Jde o to, jak bude rozhodnuto přímo na místě – a to záleží především na vás. Protože se kolem přípravy zasedání motám celkem zblízka a vím, kolik práce jí někteří členové Obšahové komise věnovali, chci vás i touto cestou poprosit, abyste věnovali pozornost všem informacím, které jsou k mání, udělali si vlastní názor a rozhodovali podle vlastního pevného přesvědčení.

Na závěr z jiného soudku. Tato Mozaika vám přišla o několik dní později, než je zvykem. Někdy se zkrátka ani v naší redakci nedaří vše přesně tak, jak by se nám líbilo. To ale všichni známe, hlavní je nevěšet hlavu, přistě to třeba půjde líp.

Jakub

KALENDÁRIUM JE I VAŠE – PŘIPOMÍNÁME

Pořádáte akci nejen pro sebe, ale i pro ostatní pionýry, a chcete, aby se o ní vědělo dlouho dopředu? Můžeme ji zařadit do kalendária v Mozaice. Stačí zaslat základní údaje (termín a místo konání, název akce, pořadatel – viz přehled níže). Máte-li i podrobnou pozvánku, může být rozeslána čtenářům jako příloha.

KALENDÁRIUM | nabídkový plán akcí a soutěží

■ 8.–10. 11.	Pionýrský Sedmikvítek (krajské kolo) – Melodie, Dětská Porta, Tanec, Výtvarná a rukodělná činnost	Okříšky	PS Kamarádi cest Okříšky
■ 15.–17. 11.	Pionýrský Sedmikvítek – Folklorní tance	Chotěboř	KOPKv
■ 16. 11.	Pionýrský Sedmikvítek – ProRock	Praha	96. PS Veselí Medvědi
■ 23. 11.	VIII. výroční zasedání Pionýra	Pardubice	Pionýr
■ 30. 11.–1. 12.	Republikové finále – malého florbalu	Mladá Boleslav	PC Florbalová akademie MB
■ 30. 11.	Pionýrský Sedmikvítek – Tance	Holešov	PS M. Očadlíka Holešov+SVČ TYMY
■ 30. 11.	Pionýrský Sedmikvítek – (oblastní kolo) Melodie, Dětská Porta, Tanec, Výtvarná a rukodělná činnost, Divadlo	Kopřivnice	PS Kopřivnice
■ 14.–15. 12.	Pionýrský Sedmikvítek – Clona	Sadská	96. PS Veselí Medvědi
■ 10.–11. 1.	Pionýrský Sedmikvítek – Výtvarná a rukodělná činnost, Literární soutěž	Holešov	PS M. Očadlíka Holešov+SVČ TYMY
■ 31. 1.–2. 2.	Pionýrský Sedmikvítek – Dětská Porta, Melodie	Praha	96. PS Veselí Medvědi
■ 31. 1.–2. 2.	Ledová Praha	Praha	Nadace Dětem 3. tisíciletí, Pionýr
■ 1. 2.	Koncert Děti dětem	Praha	Nadace Dětem 3. tisíciletí, Pionýr
■ 6.–8. 6.	39. ročník branné hry Cesta odhodlání		PS Hraničář Červená Voda

MOZAIKA PIONÝRA – vydává Pionýr pro svou vnitřní potřebu. | Uzávěrka tohoto čísla: 15. 9. 2013. | Kontakty: Pionýr, Senovážné nám. 977/24, Praha 1, PSČ 110 00, tel.: 234 621 299; 777 248 720; fax: 224 215 101; e-mail: mozaika@pionyr.cz. Aktuální informace o sdružení Pionýr poskytujeme též na internetu: www.pionyr.cz. | Textové příspěvky přijímáme ve formátech souborů doc nebo rtf, foto v dostatečném rozlišení pro tisk (300 ppi – pro použití v tisku ve velikosti 1:1). | Odpovědný redaktor: Jakub Kořínek (Jakub). | Grafická úprava: Matěj Feszanicz – www.feszani.cz | Tisk: BOFTISK Nymburk. | Distribuce: Postservis. | V evidenci periodického tisku evidováno pod číslem MK ČR E11046, ČÍSLO ISSN 1213-4686. | Vydáno díky finanční podpoře Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Zpravodaj je neprodejný.

Kdo si hraje, nezlobí	1
Kdo si hraje, nezlobí fotoreportáž	2
Nevidět konečnou, ale startovní dráhy na slovíčko s předsedou Pionýra	4
Slovo do pralice náznaky a odpovědi	6
Na táboře v Londýně zahraničí	7
Jindřichův Hradec geopozvánka	8
Posily na Ústředí informace z (o) ústředí	9
Pionýrské léto zprávy z letních táborů	10
Samí o sobě zprávy ze sdružení	12
Jak do toho mluvit? Jak na to?	14
ČRP – poslední výstřel? informace z jednání orgánů	14
Osobnost lektora II. vzdělávání	15
Vše, co jste chtěli vědět o Stanovách, ale báli jste se zeptat informace	16
Důvodová zpráva k návrhu Stanov Pionýra informace	18
Občanský zákoník Co přináší nového?	19
Veselá tužka námět na rukodělnou činnost	20
Nové programy nekoušou dobrodružství na míru	21
Technická soutěž námět na hru pro mladší děti	21
Kaleidoskop výročí a zajímavosti	23
Dobrodružství na míru tematická fotostránka	24

Nevidět konečnou, ale startovní dráhy

V dalším díle seriálu „Na slovíčko“ navazujeme na rozhovor s předsedou Pionýra z minulého čísla, dalo by se i říci, že v něm pokračujeme. Tentokrát je povídání členěno do několika tematických bloků, ty inspirují k celkovému nadpisu. Nabízela se otázka, zda zvolit titulek provokativní (Děkujeme, odejděte! či Kultu osobnosti bylo již dost!) nebo naznačující názory a pojetí směrem k budoucnosti. Dlužno podotknout, že Martin vnímá určité neshody kolem sebe a měl za to, že právě to téma by se mělo zvýraznit nadpisem. Nicméně i na poslední poradě předsedů KOP převládly snahy hledat a nacházet řešení. Tomu nakonec odpovídá i název...

VOLBY ORGÁNŮ PIONÝRA: TÉMA PROVOKUJÍCÍ STEJNĚ JAKO ZCELA POMÍJENÉ

Proč myslíš, že tomu tak je?

Provokující jistě i kvůli (mé) „nesmrtelnosti“. (I když bych si neměl přivlastňovat i zásluhy jiných, jež funkční dlouhodobě provází také.) A jistě i s ohledem na moji tzv. konfliktnost.

Vedle toho ovšem též platí, že kvůli „nějaké“ volbě chleba levnější nebude a oddílovou schůzku další týden stejně jako přípravu tábora to ovlivní jen okrajově.

Štve tě to? Nebo spíš, co ti z toho vadí víc?

Spíš by se mi chtělo říci, že trápí. Myšlenka, že si dost vedoucích řekne: Oni si to tam v té Praze vždycky nějak pošfucují, a mávne rukou, znamená sice hodně pragmatický přístup, ale... O to snáze se pak hubuje.

Tu konfliktnost jsi jen zmínil, nebo o ní chceš mluvit víc?

Ono je to pro leckoho silné téma, ale nejsem si tak jistý, že je reálné. Vždy jsem ctěl zásadu: Kdo nic nedělá, nic nezkaží. Kdo dělá, jistě čas od času i pokazí nebo někomu šlápne na kuří oko, pokud to nehraje výhodně na všechny strany. Což je to, co neumím a učit jsem se to nikdy nechtěl. Hovoříme-li však o konfliktnosti – co to vlastně je konflikt?

To je asi spíš řečnická otázka, ale budiž: Srážka, neshoda, hádka?

No, právě! Znáám pár lidí, co se nikdy s nikým nepohádali, ale na čí to bylo úkor? Pokud bych byl opravdu tak hádavý, těžko bych patrně dojednal za léta zpět tolik kompromisů vně i uvnitř Pionýra. Ale taková dobře vyvedená zápletky či hádka vstoupí

do legend. A protože umím i dost nepřijemně připomínat nesplněné úlohy či šlendrián, chápu, že to vždy kladné body nepřináší a promítá se to do nálepek.

A co tvá letitost ve funkci?

I když každé srovnání pokulhává, tak se rozhlédni, kolik pionýrských skupin (a funkčních) má vedoucí, kteří jsou ve funkcích celá

desetiletí. Všimni si, prosím, že nehovořím o vedoucích oddílů, protože to už je úplně jiná rovina. A třebaže leckdo může říci: „To ale srovnáváš nesrovnatelné, protože úroveň pionýrské skupiny a celého Pionýra jsou také jiné roviny.“ je to přinejmenším námět k debatě. Mohu si třeba také vypomoci příklady z jiných sdružení, kde k rotaci kádrů také příliš nedochází... I zde, pochopitelně, lze namítnout, že příklad pokulhává, ale současně se ptám: Proč nikde není rychlá obměna pravidlem?!

Držme se přece jen Pionýra...

Dobře, můžeme se v tomhle povídání otáčet v kolotoči tvrzení, jak jsem všechny možné adepty zničil, jak nikdo nedostává příležitost, jak... Promiň, také slyším tyhle řeči a nebudu říkat, že se mne nedotýkají – pomluva se dotkne vždy. Ale myslím, že to jsou především laciná nařknutí. Do té funkce jsem se nikdy dravě nehnal, ostatně jsou to především starosti – kdo si to uvědomuje? Vždy jsem nabízel především práci a své znalosti. Víc k tomu už snad dodávat nehodlám. Stále jsem se snažil a snažím dívat se kupředu, prostě nevidět sebeuspokojení, konečnou, ale novou práci, nové výzvy, start.

To je pochopitelně tvůj pohled, kolik lidí ho ale sdílí?

Copak nyní kandiduji sám sebe? Ať kdokoli z předsedů krajských organizací Pionýra řekne, že jsem od roku 2010 budoval svůj kultik osobnosti a potajmu si vytvářel zázemí.

Nesmysl. To jsou jenom puchy, které kolují. Zase se nelze tvářit, že nikoli. Ale mám za to, že se jim má popřávat (jen) tolik sluchu, kolik je třeba.

CO STOJÍ ZA ZMĚNU

Tak z jiného soudku: Myslíš, že nikdo jiný, kromě tebe, nemá představu o budoucnosti Pionýra?

Jejda, ale to moc doufám, že ano. Že každý dospělejší pionýr má nějakou představu o budoucnosti naší organizace. A že pro to také něco dělá. A může dělat. (I více.) Ostatně řada dobrých nápadů se právě v posledních letech dotáhla: E-moška, v bolestech zrozený nový RIS, nové výchovné programy, nadechnutí kolem akcí Pionýra, propojené Otevřené klubovny a akce... (neboli Dobrodružství na míru...) To je málo? Myslím, že k budoucnosti Pionýra může přispět a přispívat každý, kdo chce, ale skutečně chce! Problém ovšem občas je, že někdy se víc mluví, než dělá. A ony se věci samy neudělají. Nu, a když se dělá, tak někdy vznikají i rozdílné názory. A jen na nás záleží, jak se o rozdílných přístupech dokážeme dohadovat. A šup – jsme zpátky u komunikace a konkrétních přínosů.

Kam tím míříš?

Pojďme se bavit víc o tom, co má být jinak. Tak třeba tolik zmiňované

NOVÉ DOKUMENTY PIONÝRA

Pojďme k dalšímu živému tématu: nové dokumenty Pionýra, například Stanovy?

Myslím, že je nutné především chápat, co statut-stanovy jsou. Vnímáme-li je jako nějakou základní vnitřní dohodu na mechanismech a procedurách, a tou jistě jsou, pak je nasnadě, že při jejich tvorbě je nutný kompromis. Ústupky mezi chtěným a možným, ústupky mezi názory jednotlivců.

Aktuální návrh je výsledkem více než roční práce, při níž se postupovalo od vytyčení zásad, kterými je třeba se řídit na základě úpravy nového občanského zákoníku, přes určení těch ustanovení, která sice novelou nejsou dotčena, ale praxe ukázala, že je takových změn třeba, až po jejich následnou formulaci, sjednocení terminologie a snahu o vnitřní provázanost návrhu. A klidně potvrdím, že současný návrh je sice výsledkem dlouhého pracovního procesu, ale určitě není dokonalý. Jistě se najde řada užitečných úprav a vylepšení a o takové je třeba usilovat.

Ale někteří hovoří jinak...

Jistě, hovoří. A nic proti jejich názorům. Jen mi přijde líto, že nehovořili již před rokem a půl, či rokem nebo půlrokem. Naproti tomu návrhy odmítající změnu stanov nebo navrhuující změny, které nedbají na věcnou a obsahovou souvislost s návrhem jako celkem, jsou po mém soudu v konečném důsledku hodně destruktivní. A když jsem uvažoval nad tím, co je jejich motivací, dospěl jsem k závěru přetavenému do dvou slov: neznalost a strach.

Je to tak jednoduché?

Nic není úplně jednoduché, ale postupně. Neznalost vychází z neporozumění tomu, co je předkládáno, ať již proto, že dotyčný si návrh nepřechetl celý, případně nezná vnitřní procesy, které v Pionýru probíhají. Na tom samém není nic špatného – řadu členů sdružení nezajímají a ani nemusejí zajímat takové věci. Pokud tomu ale tak je, pak jejich kritika a návrhy nemohou být věci příliš přínosné.

A také je skutečností, že vždy existuje skupina lidí, kteří jsou v opozici... protože proto!

Co ten strach?

Pokud se jedná o strach – pak je to strach z neznámého – strach, který vychází třeba z obav, že někdo tam nahoře usiluje o náš skupinový majetek, naše směřování, naše rozhodování, prostě proto, že ten předkládaný materiál je v mých očích tak rozsáhlý a komplikovaný, že v sobě určitě skrývá řadu klíčků, kterými budu o vše připraven. A já jsem přece ve sdružení nejenom dobrovolně, nejenom proto, že s dětmi a mládeží pracuji rád, ale i proto, že tím dávám svému

životu přidanou hodnotu nad rámec toho, co přináším práci a rodičovstvím – přidanou hodnotu toho, co dělám se zájmem, láskou a přesvědčením.

A k tomu trochu šušandy...

Samozřejmě – šušanda říká: Pozor chtějí nás obalamutit a obrát. A proti tomu je třeba se vší mocí postavit. Taková obrana – agrese proti novému – vychází právě z neracionálního strachu ve spojení s neznalostí. A protože se týká toho, co dělám rád a zadarmo, budu se za ni bít do roztrhání těla.

K tomu se dá jen dodat – hodnocení, ba třeba i záporná kritika, navrhovaného znění nových stanov je žádoucí. Ale jako každá množina kritických názorů, směřujících proti jakémukoliv jevu, má část věcných a část emotivních až destruktivních. A v tom se musí rozebrat pracovní tým, který celou záležitost dlouhodobě řeší. Mně zbývá si postesknout, že ostří kritici se probrali na poslední chvíli a měsíce předtím: Nic!?

Takže o připomínky není zájem?

Ale kdeže! Čistě formálně vzato – jsem stejným kibicem, jako jakýkoli jiný člen Pionýra (nejsem členem Obsahové komise VZP). Současně ovšem chci hodně zdůraznit, že na rozdíl od přípravy minulého VZP, kdy Obsahová komise čítala de facto jediného člena + zpracovatele změn statutu, tak vloni jsem vloni v březnu zval na ustavující jednání této komise zástupce všech krajských organizací, některé využily nabídnuté možnosti a vyslali zástupců více, protože to vnímali jako potřebné a účelné.

Co to značí?

Přinejmenším, že přípravě se věnovala dlouho do předu značná pozornost. Došlo k zásadní shodě na poradách předsedů KOP – na potřebě věnovat uchystání tohoto jednání co největší pozornost. I proto byla členy Obsahové komise od samotného začátku řada předsedů KOP osobně. Všechny stěžejní a problematické jevy byly projednávány souběžně a předsedové KOP (i členové ČRP za jednotlivé krajské organizace) měli do celého procesu takový vhlad, jaký chtěli mít. Ostatně to souviselo i se zadáním posledního VZP. To nám – orgánům Pionýra – uložilo zabývat se organizační strukturou (a personálními otázkami) zcela detailně, zvláště a dlouhodobě. A opět musím zdůraznit, že na každé poradě předsedů KOP (od jara 2011 do podzimu 2013) byla tato témata v pořadí jednání. Stejně tak v programu zasedání České rady Pionýra. Ostatně i oblastních porad, jimž byl před rokem předložen variantní návrh možných řešení. (Naprostá většina KOP se k němu ostatně vyjádřila.) Víš, proto nyní zamrzí hrubé výtky. Ne připomínky, těch je třeba, ale neopodstatněné útoky podsouvající záměry, které nejsou pravdivé. Ale s tím se budeme muset vyrovnat. A věřím, že to zvládneme. Tak jako další, ale již perspektivní věci.

ptal se Jakub

postavení pionýrské skupiny a administrativa. Kdybychom vytvářeli skutečně funkční pionýrské skupiny, které se nebudou rovnat pouze jednomu jedinému oddílu, víš, kolika lidem pracujícím s dětmi by ubylo administrativy? Na kolika místech se osvědčil model otevřeného klubu pro děti, kde se děti méně formálně seznámí s vedoucími a organizací, a pak se snáz rozhodují, zda se s Pionýrem, respektive konkrétním oddílem sblíží víc. A pionýrská skupina současně působí jako zázemí pro promyšlenější práci a vně i jako přirozené středisko dění.

To ale opravdu není žádná novinka.

Není. Takový model jsme poprvé podrobněji popsali na výročním zasedání v r. 1998 v Mladé Boleslavi (byla tam k tomu jedna hezká sekce), ale strašně pomalu se prosazuje do života. Stále máme velké množství pionýrských skupin, které se rovnají oddílu, a proto je tam i malá zastupitelnost a omezením aktivity jednoho tahouna se do problémů dostane celá jednotka... A roztáčí se tím kolotoč problémů. Zde prostě neumíme využívat výhody organizování, toho, že jsme živý organismus. O to více se snažíme být dobrými úředníky...

Uznej, že od představitele vrchního pionýrského úřadu zní tenhle stesk dost pikantně!

A jsme zase u mýtů a smyšlenek! A říkám to s veškerou vážností. Víš, od kolika pionýrů chodí stesky na formálnost dění na krajských organizacích? Na odměřenost, na schematičnost, formálnost – na to, že krajské organizace se na některých místech staly Úřady s velkým U, ale lidi nestmelují? Jenže o tom se pochopitelně hovoří méně nahlas.

Slovo do pralice

V minulém vydání Mozaiky byl na straně 12 uveřejněn článek nazvaný „Příliš otázek? Odpovědi ale není nikdy dost!“ K radosti redakce (což skutečně není myšleno ironicky) tento článek vzbudil u jednoho ze čtenářů potřebu zareagovat, vyjádřit se, otevřít diskuzi. Tak se i stalo a k čtenářské odezvě připojujeme nejen reakci autora článku, ale ještě jednu k tomu – o kterou jsme požádali místopředsdkyni Pionýra Libuši Nejedlou. A i když je v titulku použito slovo „pralice“, chceme všechny čtenáře ujistit, že se nemusí ostýchat – budeme rádi za co nejvíce vašich názorů, ať už k dále rozebíranému tématu, nebo i k čemukoliv jinému.

Máte rádi dotazníky?

Já je, abych se přiznal, zrovna nemiluji. Bývají totiž často hloupé (ono si příliš mnoho lidí myslí, že vytvořit dobrý dotazník vlastně není žádná věda) a je mi líto času, který mi zabere jejich vyplňování, protože nevím, co se s mými odpověďmi stane. Tento druhý důvod ale po přečtení článku Příliš otázek? v prvním čísle Mozaiky padl a je nahrazen důvodem jiným, ke kterému se za chvíli dostanu. Je to totiž jako v té známé zatýkáci formuli, používané ve Spojených státech (Máte právo mlčet, ale cokoliv řeknete, může být použito proti vám). Autora článku zaráží, že (odečteno z grafu č. 3) jen necelých 10% respondentů je přesvědčeno, že mohou dostatečně rozhodovat o tom, co se děje v Pionýru na celostátní úrovni, a dále autor vypočítává možnosti, jaké všichni k ovlivňování dění v Pionýru máme, v té souvislosti ale například autorem vyzdvížená možnost účasti

delegáta PS jednou za 3 roky na Výročním zasedání Pionýra (podle navrhovaných stanov to má být dokonce jednou za 5 let) působí poněkud směšně. Tento přístup k výsledkům šetření ještě zvýšil moji nechuť vyplňovat dotazníky. Pokud se totiž tazatelé těm výsledkům brání a nechtějí se jimi zabývat tak, aby zjistili příčiny toho, co se dozvěděli, a vyvodili závěry, jež by situaci, na kterou dotazovaní upozornili, napravili, mám pro ně jen radu: „Kdo se nechce dozvědět pravdu, nesmí se na ni ptát.“ A co já si myslím o tom, proč odpovědi byly takové, jaké byly? Mne trápí, že o rozhodnutích České rady jsme pouze informováni, ale nejsou (a někdy by opravdu měla být) předem projednány na pionýrských

skupinách a v krajích, a většinou se ani nedozvíme, proč to které rozhodnutí bylo přijato. To platí i o návrhu nových stanov, k němuž nebyla zveřejněna žádná důvodová zpráva a ani diskuse (pokud se diskuse odehrává). A co Ty, milý čtenáři? Myslíš si, že máš možnost „do toho mluvit“?

Jan Matoušek

21. PS Střelka, Praha

Tak co máte na srdci?

Odpověď autora

Předně chci napsat, že cokoliv v mé i dalších odpovědích zazní, nemá nijak znectít Honzu Matouška, kterému naopak patří dík za čtenářskou iniciativu a rozproudění diskuze. Pokud ale chceme diskutovat, neobejde se to bez protiargumentů k nastoleným tvrzením, zkrátka bez výměny názorů. „Cokoliv řeknete, může být použito proti vám.“ Srovnání se známou zatýkáci formulí jsem, upřímně řečeno, nepochopil. Dotazníky jsou anonymní, čili nic z nich nebude (a ani nemůže být) proti nikomu použito. A popravdě si nemyslím, že by bylo, i kdyby byly vyplňovány jmenovitě. Pokud ovšem nepočítáme, že by mohl být někdo

dotčen něčím názorem.

Proto se nebojte ozvat, ať už jakkoliv!

„Kdo se nechce dozvědět pravdu, nesmí se na ni ptát.“ Jedním z Honzových názorů, na které chci reagovat, je, že se tazatelé nemají ptát, pokud se výsledkům brání a nechtějí se jimi zabývat. Nic takového ale v textu nezaznělo – naopak, bylo řečeno, že čím jsou výsledky překvapivější, tím jsou užitečnější. Dávají nám nové informace, nový úhel pohledu. To ale, alespoň dle mého mínění, přece neznamená, že je na škodu ono překvapení vyjádřit a zdůvodnit, nebo že bychom tím dokonce odmítali získané odpovědi. Článek v minulém

Mozaice byl jen komentářem, ne vyvozením závěrů. Jeho cílem bylo podnítit čtenáře k zamyšlení a reakci, což se naštěstí, přinejmenším v případě Honzy, podařilo. „Myslíš si, že máš možnost do toho mluvit?“ Honzova závěrečná otázka je určitě na místě, myslím ale, že je vhodné ji doplnit ještě o jednu: „Jak moc se snažíš do toho mluvit?“

Myslím totiž, že kdo chce, cestu si najde – víc se dočtete na straně 14.

Jakub

Do čeho všeho mohu mluvit

Redakce Mozaiky mne požádala o reakci na jednu část dopisu, kterým je tato stránka uvedena. Jmenovitě na názor, že možnost zasahovat (či mluvit, jak píše autor dopisu) do dění v Pionýru je malá, v některých ohledech dokonce směšná. Proč požádali mne? Údajně proto, že jsem aktivní na všech myslitelných úrovních v Pionýru. No jo, je to tak. Kdo mě ale zná, ten ví, že nejsem na dlouhé proslovy, proto budu stručná. Jak moc mohu zasahovat do dění v Pionýru? A co to vlastně je ono dění?

Tak předně je tu můj vlastní oddíl, do dění v něm mohu zasahovat poměrně svobodně, samozřejmě společně s dětmi a s ohledem na jejich názor. Tak to bychom měli.

Dál je tu „má“ pionýrská skupina v Dobřanech, které dělám hospodářku. I když nejsem její vedoucí, rozhodně si nestěžuji, že bych do ničeho nemohla mluvit... Pojdme dál, krajská organizace Pionýra... Jsem členkou výkonného výboru, účastním se jednání krajské rady a v posledních letech jsem měla možnost zakotvit i v kanceláři KOP jako zaměstnanec. Věci, do kterých bych nemohla vůbec mluvit, se tu moc nenajde. Zbývá už jen Pionýr, ta celostátní úroveň, která je tak často chyběně nazývána ústředím. Zkrátka, jsem místopředsdkyně, tím pádem i členka Výkonného výboru ČRP, jezdím i na jednání České rady, i když nejsem její členkou.

Za samozřejmost považuji, že pojedou i na Výroční zasedání Pionýra – a nepřijde mi to nijak směšné, jen proto, že se koná jednou za tři roky. Copak skutečnost, že volby se konají po čtyřech letech, je důvod se na ně vykašlat?

Čili abych to shrnula: Ano, mohu mluvit do toho, co se v Pionýru děje, a také to dělám. Co je k tomu potřeba? Stačí nebránit se výzvám, když mi zkříží cestu. A vidět ne jen práci, ale také příležitost.

Libuše Nejedlá, PS Dobřany
1. místopředsdkyně Pionýra

CO SI MYSLÍTE VY? NAPIŠTE NÁM!

K tématu se v Mozaice ještě vrátíme a rádi připojíme i vaše názory.

Na táboře v Londýně

On má přezdívku Fiš, já Ryba, on má ženu, já mám ženu, on má dva syny (14, 21), já mám syny (14, 21), on učí fyziku, já učím fyziku. Co nás rozlišuje? Především to, že mluví velice dobře anglicky, což je ale pochopitelné, neboť on je Londýňan. O kom mluvíme? O jednom člověku, který pracuje v Londýnském sdružení Woodcraft's folk. Shodou okolností jsme s těmito woodcraftery před třemi lety navázali, jak se říká, „frojdšaft“.

Vloni byli oni u nás na základně Damašek, letos jsme byli na tábor pozváni my k nim. Jejich organizace nemá stálé tábořiště, ale různě mění místa v Anglii a pronajímají si je. Letos možná tak trochu kvůli nám vybrali místo blízko Londýna, lépe řečeno v Londýně, neboť se na-

rozebrali do rodin a bydleli jsme přímo v Londýně. Než malou místnost, raději jsem zvolil spaní pod širákem v zahradě, kde jsem ležel já a k mému údivu také 3 slepice (drůbež, nikoliv ženy), které si vedoucí Tereza uvnitř Londýna chovala pro biovejčka. Vskutku netradiční buzení.

Co říct závěrem? Všechno prima, Angličani pohostinní, kamarádští, chápající, odmítající britský atomový arzenál a válečné bojůvky, zpívající písně Boba Dylana, tria Peter, Paul & Mary a woodcrafterské (povětšinou starší hity s předělanými slovy). Člověk si připadal jako na táboře zamlada. Letos se opět vyměníme, neboť se setkáme v únoru u nás na Damašku v metru sněhu, v záporných teplotách a v kladných finančních číslech.

*Sepsal Petr Erbes st.
Pionýrská skupina Polička.*

cházel na okraji prastarého lesa vklíněného do okrajových čtvrtí města.

Abychom mohli vyrazit (4 vedoucí a 9 dětí), bylo třeba nejdříve sestavit rozpočet, což bylo vcelku jednoduché. Táborový poplatek 4500 Kč si platil každý sám a na dopravu (letenka 4500 Kč) jsme hodlali sehnat peníze z různých stran. Na polovinu cestovného měl přispět Pionýr, na zbytek pak naše město Polička, hejtman a zbytek jsme chtěli doplatit z naší skupinové kasy. Vše jsme rozjeli, domluvili, zaplatili letenky a čekali na peníze. Chvilí před prázdninami jsme se ale dozvěděli, že hejtman nedá ani korunu, Pionýr nám místo předpokládaných 30 tisíc přidá 15 a město přispěje 10 tis., tedy finanční propad slušný – namísto doplatku 5 000 Kč nechtutných 35 tisíc. Ještě, že pronajímáme základnu na Damašku. Inu...

Po přeletu do Londýna nás Fiš odvezl zapůjčeným školním autobusem do tábora (příjemných 30 minut). Spali jsme v podlážkových stanech pro 2 až 5 lidí. Strava dobrá, počasí na Anglii znamenité. Systém tábora byl zhruba takovýto: V jednom dni měly službu tři oddíly – nádobí, vaření a program, který byl o trochu méně napěchovaný, než jak jsme zvyklí. Zavezli nás

na několik výletů – dvakrát do Londýna, na koupel do bazénu, na paintballové super hřiště a na jeden pěší výlet k letohrádku královny Alžběty. Všechno super, velkým zážitkem bylo zhlédnutí divadelního představení v Shakespearově Globe Theateru. Na poslední dva dny si nás pak

Napište o své činnosti celému světu!

Máte zájem podělit se o zkušenosti ze svých pionýrských skupin nebo oddílů se světem? Momentálně možnost máte, a to díky novému impulsu přicházejícímu z IFM-SEI. Cílem je, aby se členové tohoto hnutí poznali do větší hloubky – tedy aby navzájem sdíleli, jak v praxi probíhá činnost v nejmenších částech jednotlivých organizací. Chcete, aby poznali lépe i nás, pionýry? Tak napište něco o činnosti vaší pionýrské skupiny, přihodte fotky a cokoli, co vás charakterizuje či co považujete za důležité. Vše pošlete na mail bizubka@pionyr.cz. Pište pokud možno anglicky, ale plně uvítáme i českou verzi (překlad bude zajištěn). Zveřejnění informací proběhne na facebookové stránce IFM-SEI (www.facebook.com/ifmsei).

Jindřichův Hradec

LOKALITA: JIŽNÍ ČECHY

Představení

Jindřichův Hradec je malebné historické město na rozhraní Třeboňské pánve plné rybníků a České Kanady. Hlavní dominantou města je komplex hradu a zámku, který je třetím největším v republice. Hrad je proslavený rovněž postavou Bílé paní, o které se můžete dozvědět víc v jedné z kešek. Město, které letos oslavilo 720 let od svého založení, se tyčí nad rybníkem Vajgar, v jehož středu se zelená uměle vybudovaný ostrov. V Jindřichově Hradci se nachází dvě muzea – Muzeum Jindřichohradecká, v němž naleznete mimo jiné Krýzovy jesličky, největší mechanický lidový betlém na světě, a Muzeum fotografie a moderních obrazových médií. Zajímavým místem je i gotický kostel sv. Jana Křtitele s množstvím nástěnných maleb, na kterých se skrývají i tajemní mutanti. (Viz např. Záhady Toma Wizarďa, 11. 1. 2012.)

Ubytování

K ubytování je možné využít klubovnu, kterou využívají obě místní pionýrské skupiny. Nachází se nedaleko historického centra Jindřichova Hradce. Spaní je zde možné na matracích (cca 15) ve vlastním spacáku či na karimatkách. K dispozici je základní kuchyňské a sociální vybavení (bez sprchy), možné je zapůjčení sportovního vybavení či her. V areálu klubovny se nachází arboretum s mnoha vzácnými dřevinami a ohniště. V případě zájmu naleznete kontakty na stránkách PS 8. března (www.8brezna.pionyr.cz).

Geocaching

GPS souřadnice

N 49° 08.869, E 015° 00.021

V Jindřichově Hradci i jeho okolí se nachází velké množství všech druhů kešek. Zajímavostí je, že město leží přímo na 15. poledníku, tedy přesně ve středu našeho

časového pásma. Zvláště multikeše vás provedou křížem krásným celým centrem města, a protože se prolínají, je dobré si je uložit do GPSky a postupně lovit, jak přijdou pod ruku. A při lovu buďte opatrní, mudlů je tu požehnaně.

Zajímavé keše

Tradiční:

- Městská věž Jindřichův Hradec (GC1EG5E) – keška je ukrytá přímo ve věži, ze které je krásný výhled na celé město i jeho okolí.
- Porcinkule (GC3XGDC) – skryš se nachází nedaleko naší klubovny.
- Narozeninový dárek (GC1KWB3) – loďičku s sebou.
- Oranžerie (GC2DWRW).
- Spore54 – VAJGAR (GC382JR).

Multi:

- Město nad Vajgarem (GCZY4T) – tato keš vás provede nejzajímavějšími místy Jindřichova Hradce.
- The secret of Lords from Hradec (GCKT4V) – další keška, která vám ukáže historické centrum města.
- Střelnice (GCVYR0) – krátká, ale zapeklitá multina.
- Jindřichův Hradec (GC10JH1).
- Série průmyslových keší – textil (GC3F4D9), lihovnictví (GC3G5MD), strojírenství (GC3G0YC), rybářství (GC3HC2Q), dřevozpracující (GC3GDMH), mlékárství (GC3GW8M).

Mystery:

- Záhada Bílé paní (GC1PF5G) – keška připomínající známou postavu jihočeských hradů, navíc si užijete luštění známé šifry i hezká místa.
- Nostalgie (GC1JBEM) – máte v oddíle milovníka filmů pro pamětníky? Pak je tato keš přesně pro vás.
- Voda na polívku (GC19993) – tato keš vás vytáhne kousek od Hradce, logy jsou plné receptů, takže se můžete inspirovat.

- Zapomenutý – Forgotten Jindřichův Hradec (GC26DFJ).
- Víkendová (GC24E29).

Pionýrské keše

Pionýrská: Pionýrská keš v Jindřichově Hradci bude spuštěna začátkem října tohoto roku. Jedná se o mystery keš, jejíž úvodní souřadnice vás zavedou k naší klubovně, kde budete mít za úkol zjistit informaci vedoucí k nalezení finálky. K získání souřadnic umístění keše je třeba vyluštit i další informace za využití tábornických dovedností. Ověřte si znalosti uzlů, ohňů či mapových značek. Věřím, že vylustění nebude problém, a teď už hurá pro poklad!

Pionýrské skupiny v okolí

PS 8. března Jindřichův Hradec

(www.8brezna.pionyr.cz),

PS Jindřichův Hradec

Náměty na výlety

I okolí Jindřichova Hradce je bohaté na zajímavá místa. Na nich se v naprosté většině případů skrývají i zajímavé kešky.

- Jindřichohradecká úzkokolejka – unikátní úzkorozchodná trať, na které se můžete svézt parním historickým vláčkem (GCPWDZ).
- Jindřišské údolí – údolí Hamerského potoka je krásným místem na procházku (GC10EJ9, GC1CQAT).
- Landštejn – tajuplná zřícenina hradu s vyhlídkovou věží v srdci České Kanady (GC10EJ6).
- Červená Lhota – pohádkový vodní zámek (GCKBPY, GC3QDPF).
- Houbový Park Roseč – Ráj skřítků a muzeum fosílií s programy pro skupiny.
- Keramika R. Hulíková Děbolín – dílny pro malé i velké.

Geopozvánku sestavil:

Zdeněk Malý (geonick Peponek a Lenin),
PS 8. března Jindřichův Hradec

Nové posily na Ústředí

Během září byl tým pracovníků Ústředí Pionýra rozšířen o dvě nové posily. Jejich specializací je pobíhání, hlodání, škrabotání a další praktické činnosti. Ti z vás, kdo v minulé Mozaice četli stručné zprávy z Ústředí už nejspíš tuší, která bije. Martin se nemohl

rozhodnout, komu udělat radost osmáky, a tak je máme všichni společně. Samozřejmě nemáme na mysli pubertální školáky, ale dva čiperné hlodavce. Říkáme jim Čuk a Gek, pevně totiž věříme, že jde o dva kluky – na babyboom nejsme zařízení.

Krátce z ústředí

- V Pitli začíná být těсно – podmínky pro vstup se zpřísňují (více v tomto vydání Tu-ňáka).
- Ačkoliv je ještě celkem slunečno, už chystáme geocachingovou hru na Ledovou Prahu.
- Pro některé pracovníky ústředí je vymyšlení těchto vět noční můrou, jiné zase nenapadá nic, co by bylo možné publikovat.
- Ke konci září ústředí postupně řídlo skolen chorobami, pár dní nás bylo jak strun na mandolínu, chvílemi dokonce jen na basu.
- Martin si napřál na poradu laskominy, ale také ochořel a nedorazil – zbylo víc na ostatní.

Táborová základna k pronájmu

Pionýrská skupina Hraničář nabízí volné termíny na táborové základně Větrník nedaleko České Skalice:

- od konce školního roku 28. 6. do 12. 7.
- od 26. 7. do konce prázdnin.

s podlážkou a dvě dvoutřísné chatky. Dále je k dispozici klubovna pro štáb, dobře vy-

Táborová základna je zbudována na louce u soutoku dvou potoků v zalesněném údolí. Příjezd po asfaltované místní komunikaci. Z nádraží v České Skalici vede nedaleko tábora značená turistická cesta (od nádraží asi 6 km).

V okolí je řada turisticky zajímavých míst: Česká Skalice, Babiččino údolí, Chvalkovice, Jaroměř, Josefov, Kuks, Náchod, pevnost Dobrošov, Nové Město nad Metují, Dvůr Králové ad.

Základna má kapacitu 80 lidí. K ubytování jsou dvoutřísné stany na podsadě

bavená kuchyně (plynová kamna, elektrická pánev, kuchyňský robot, elektrická trouba, lednice, nádobí), venkovní jídelna (pod plachtou), hangár, zastřešená umyvárna, sprcha, dostatek prostoru pro míčové hry a sport. Ve stavbách je zavedena elektřina. Cena za osobu a den: 25 Kč. Minimální úhrada za 50 osob.

Informace o základně také na www.pshranicar.cz

Kontaktní adresa: Mgr. Olga Koukalová, 561 61 Červená Voda 121, telefon: 465 626 140, mobil: 604 179 364

**NOVÁ PLASTOVÁ OKNA
A VENKOVNÍ DVEŘE
ZA ODVOZ**

**1X DVEŘE BÍLÉ VČETNĚ
RÁMU S IZOLAČNÍ
DESKOU ZLATÝ
DUB S ROZMĚRY
2016x1040 MM**

**2X OKNO BÍLÉ VČETNĚ
RÁMU S ROZMĚRY
870x550 MM**

Informace na emailu:
haladap@atlas.cz

Letní tábor s Pionýrskou skupinou Vysočina Svitavy

Od 29. července do 11. srpna 2013 se na táborové základně v Ostrém Kameni sjelo 45 dětí a přibližně 15 dospěláků. Letos se zde usídlili Indiáni. Po příjezdu na tábor se každý nastěhoval do stanů a rozkoukal po okolí. Odpoledne jsme se rozdělili do jednotlivých kmenů. V čele každého kmene byli náčelníci, kteří nás, greenhorny, měli naučit vše potřebné, abychom byli přijati mezi Indiány. Každý kmen si našel své rodové kopí, název a barvu. Názvy byly v indiánštině, takže pojmenování bylo velice vtipné (např. Blázniví modří koně neboli Witko to tašunka). Indiáni musí být i správně oblečení, proto jsme se pustili do batikování tunik. Také jsme si vyrobili indiánské čelenky a další doplňky. Správné obydlí Indiánů je teepee, které na táboře

nechybělo, navíc každý kmen měl možnost v něm společně přespát. První týden uplynul rychle jako voda v řece a v neděli byl návštěvní den. Pro rodiče jsme si připravili tematická indiánská vystoupení. Každý návštěvník si mohl zasoutěžit a vyhrát nějaké ty bodíky pro jednotlivé kmene.

Jako správní Indiáni jsme se vydali navštívit

rudé bratry a bílé tváře do westernového městečka. Počasí se nám vydařilo a bylo to tam super.

Než jsme se nadáli, byl čas odjezdu. Každý si odvážel mnoho nových zážitků a zkušeností. Počasí nám velmi přálo, ale zažili jsme i pořádnou bouřku. Zpívali jsme u ohně

s kapelou Vendolband, o Indiánech nám přijel vyprávět Petr Škaroupka, který s nimi opravdu mnoho let žil. Dále jsme vyráběli, stříleli z luku, praku, závodili, soutěžili, hráli si, něco se i naučili a nechyběla ani oblíbená diskotéka. Jestli nevíte kam o prázdninách zajet na tábor, tak pojedte s námi! Super parta, super hry a super prostředí! Nejlepší tábor, jaký může být! Nic nám tu nechybí.

Veronika Nečasová

Indiánský příměstský tábor

Pionýrská skupina Mír Domažlice pořádala v srpnu příměstský tábor, kterého se zúčastnilo 32 dětí převážně ve věku 6–9 let. Každé ráno jsme se vydávali vlakem na náš táborovou základnu v Újezdě, kde jsme trávili nabitý den plný zábavy, a okolo 16. hodiny jsme se vraceli zpět vlakem do Domažlic. Po celý týden děti získávaly pera do svých vlastnoručně vyrobených čelenek. A proč to vůbec dělaly? Chtěly pomoci náčelníci kmene získat zpět náhrdelník, ale na to se musely stát opravdovými Indiány. A protože všechny děti byly plné elánu, vrhly se do plnění indiánských dovedností. Zdokonalovaly se mimo jiné i v indiánském běhu, lukostřelbě, hodu oštěpem nebo v rýžování zlata. Nešlo ale zdaleka jen o učení. V úterý k nám do tábora

dorazila nečekaná návštěva – kovbojové – a děti musely předvést svoji statečnost při bitvě a následně záchraně Indiánky Jáji. Při předávání požadovaného výkupného, měšce zlata, došlo k nečekané situaci. Díky výřečné Jáje se z nás stali kamarádi a „výkupné“ jsme si rozdělili napůl. Kovbojové přijali naše pozvání na malé pohoštění do tábora, zazpívali jsme si společně při kytarě a na oplátku oni nás pozvali na svůj ranč. Ve středu jsme si cestu z Domažlic protáhli až do Svržna. Kromě exkurze nás čekala i projížďka na koni, a kdo měl odvahu, mohl se svést i na divokém (elektrickém)

I v říjnu pokračují v Mozaice zprávy z vašich letních táborů, které do redakce přicházely i v průběhu září. S jednou jste se potkali už na druhé straně. Na těchto dvou už se s Pionýrským létem na nějakou dobu rozloučíme. Jen shodou okolností to bude rozloučení v poněkud indiánském duchu.

býkovi. Zahráli jsme si i spoustu her. Den utekl jako voda a my museli pospíchat na vlak. Ale dost už bylo zábavy. Hlavním úkolem je stát se Indiánem a získat zpět náhrdelník. Ve čtvrtek děti čekala velká indiánská zkouška – Gaho Tuwa. Výprava z tábora na Dobrou vodu, při které prokazovaly svoje dovednosti. Po velice náročném dni jsme všichni usedli k táboráku, opékali si buřty, zpívali při kytarě a děti netrpělivě čekaly na zkoušku poslední – zkoušku odvahy. Noční hru v lese všechny zvládly na 1 s * a získaly tak poslední pero do čelenky. Páteční den začal rozsvíčkou s Jakešem a kromě hraní her a uklízení chatiček čekal na děti závěrečný obřad, při kterém byly povýšeny na opravdové Indiány, aby se mohly po obědě s náčelníci vydat ke skále, která náhrdelník kdysi pohltila. V poledne jsme snědli ovocné knedlíky, naučili se text k rituálu a vyrazili. Bylo něco okolo půl třetí, když se ze skály zakouřilo a náhrdelník se objevil. Byli jsme rádi, že naše týdenní úsilí nebylo zbytečné a vše dobře dopadlo.

Niki Frischholzová a Martina Grycová

Indiáni z Rokycan v Plasích

Uprostřed letošního horkého léta ve dnech 27. 7.–3. 8. se konal indiánský tábor roky-canského pionýrského oddílu Divoké Orlice v Plasích. Již po jedenácté jsme vyrazili do RS Máj v malebném údolí řeky Střely. Padesát pět dětí z indiánského tábora navíc ještě doprovázely skoro tři desítky tanečnic. Program tábora byl bohatý, neboť se vždy držíme hesla „Kdo si hraje, nezlobí“ a o hry i další aktivity všeho druhu nebyla nouze. Aktivní pohyb, zábava, hry, rukodělné práce, zpívání s kytarou byly s ohledem na počasí často doplňovány koupáním v řece Střele či na koupališti v Plasích. Počasí nám letos opravdu přálo a všichni

si tábor užili. Jelikož byl letošní tábor indiánský, konaly se zde také aktivity, které nejsou úplně běžné: děti spaly v tee-pee, seděli na koni, vyrobily si pravý indiánský lapač snů, nastupovaly a soutěžily v indiánských kostýmech. Dětem se na táboře líbilo a už se těší na příští rok, kdy Divoká Orlice vyrazí na letní tábor s tematikou Tajuplného ostrova.

*vedoucí kmene
Michal Mašek*

TÁBORNÍCI Z ROKYCAN
nám poslali hned tři zprávy o svých letních zážitcích.

Tanečnice z Divoké Orlice v Plasích

Již druhým rokem pořádá pionýrský oddíl Divoká orlice tábor v Plasích i pro malé tanečnice od věku 4–15 let. Nabídka programu byla velice pestrá. Velká horka, která panovala celý týden, někdy zužovala fyzicky namáhavé programy. Jedním z nich byly hodiny zumb, kde se tanečnice naučily spoustu nových pohybů a sestav. Pro vysoké denní teploty se nácivky

uskutečňovaly pouze v dopoledních a večerních hodinách. Zbytek dne byl vyplněn příjemným koupáním v krásném prostředí Plas. Dále byl program obohacen o další sportovní aktivity, jako např. slalomové dráhy s náčiním i bez náčiní. Soutěžilo se také v poznávání přírody, hlavním úkolem bylo rozpoznat stromy a rostliny, či plody rostlin. V parném počasí proběhla i celá řada klidnějších her, jako např. „molekuly“ a „rozplétání uzlů“. Všem se na táboře líbilo a už se těšíme na příští rok.

vedoucí tanečního oddílu Radka Svejkovská

Jak se plní sen

O prázdninách má student vysoké školy podnikat to, co ho baví. Někdo cestuje na Kavkaz, jiný se válí u moře a já se vrhám do pedagogické práce, ke které mám zděděné vlohy, ale kterou jsem jako budoucí profesi těsně minul.

Když přišla nabídka strávit týden výchovou dívek v Čechách, a to konkrétně v Mirošově na statku u koní, za stan a stravu, dlouho jsem neváhal. Ostatně koně jsem zblízka ještě neviděl a zabavit partu malých dětí v době, kdy zrovna nebudou jezdit nebo pracovat ve stájích – to byla výzva. První den po vybalení a lehké aklimatizaci v pro mě cizím prostředí nás čekalo večerní přivítání ve formě uzenářských hodů. Domácí jitrnice a sekaná přetékaly z talířů a nám nezbyvalo nic jiného, než pátý chod již slušně odmítnout a spěchat na organizační prezentaci hlavního vedoucího a později na kutě.

Dny ubíhaly a děvčata ve větru deště pilně pracovala ve stájích a poctivě střídala za-městnání s ježděním na koni pod dohledem zkušené instruktorky. Pokud zrovna slečny nevozily piliny nebo nehřebelcovaly „české teplokrevníky“, měly za úkol se účastnit nejružnějších zapeklitých a ne vždy jednoduchých her sportovního charakteru, které jsem pro ně každý den připravoval. Ať už to byly hry táborové, lesní nebo pod střechem kvůli dešti, tak se většina aktivit moc líbila a leckdy na těžký nátlak z řad věrných hráčů bylo nutné uspořádat opakování. Po týdně

však i nováček mezi táborovými instruktory jako já musí odejít s trvalými následky, když pronáší během večera třicetkrát větu „Městečko Palermo usíná...“. Naštěstí díky prosbám umělecky nadaných jedinců jsem byl z nekonečných her vysvobozen a mé slovní projevy nahradil zvuk kytary, při kterém ti nejmenší z nás usínali i na stolech. I přesto, že nám během týdne počasí moc neprálo, děti si užily tábor do posledního dne. A stejně tak i já. Ať už při stopování časů během závodů, jízdě na koni, honbě za křemenáči do místních lesů, při celodenním výletu na zámek Kozel nebo při každodenním královském hodování. Všichni se vraceli s příjemným pocitem a nádhernými

zážitky, přičemž několik děvčat se slzou v oku odpřísašlo, že se za rok zase vrátí. Poslední objetí, kontakty na Facebook a slova díky z řad rodičů mě příjemně potěšily a v tu chvíli mě napadlo, jestli studovat techniku byla opravdu ta správná volba.

očiima vedoucího pionýrského oddílu Divoká Orlice Davida Rance na koňském táboře v Mirošově na Kamínkách koncem srpna 2013

Habartovské toulky

„Snad nám to počasí vyjde a nebude pršet.“ Přesně tohle si říkali habartovští pionýři, když připravovali letošní 22. ročník Habartovských toulek a 13. ročník Pohádkového lesa v sobotu 21. září. Jejich přání bylo vyslyšeno. Už časně ranní hodiny slibovaly vyšší teploty, než panovaly během týdne. Na turistiku vyrazilo celkem 20 turistů a na cyklotrasy se vydalo 9 účastníků. Každý si mohl vybrat trasu podle svého gusta. Nejžádanější je

vždy desetikilometrová pěší trasa, kterou zvládají i netrénovaní turisté. Své příznivce si našly i ostatní trasy (pěší 10, 14, 16, 32 a cyklo 18, 32, nebo vlastní). Všechny trasy měly společnou kontrolu na hradě Hartenberk na Hřebenech, kde si na nádvoří hradu mohli účastníci opět buřty a odpočinout si před další cestou. Po návratu do cíle každý dostal účastnický list a pár drobností na památku. Společně s letošním ročníkem Habartovských toulek pořádali habartovští

Habartov

i třináctý ročník Pohádkového lesa, kterého se zúčastnilo 78 dětí s 59 rodiči. Na děti čekala na lesní cestě spousta součástí, které si pro ně připravily pohádkové bytosti. Hned na začátku ukázali účastníci svou zručnost ve shazování plechovek. Po cestě narazili i na sluj, kde přebýval drak. Děti měly za úkol si s drakem zahrát kuželky. Některé se draka bály, ale společně s rodiči se jim to povedlo. Dále děti lovily rybičky, o kus dál pomáhaly mravenečkům posbírat poztracená vajíčka, házely kroužky na cíl, skákaly v pytích, poznávaly zvířátka podle kousků jejich kůže. Na hřišti na Kluči si vyzkoušely všechny houpačky a mohly si také popovídat s pionýrským maskotem, pejskem Davídkem. Po absolvování všech stanovišť si děti vyzvedly u prerostlého trpaslíka glejt a malou odměnu. Doufáme, že se dětem Pohádkový les líbil, a těšíme se zase napřesrok.

Anna Kováčová,
PS des. St. Roubala

Horní Bříza

Záříjové soutěžení

V neděli 8. 9. uspořádala PS Horní Bříza hned dvě akce pro místní děti. Dopoledne byl připraven Cyklistický trojboj. Prvním úkolem byla jízda na čas po čtyřsetmetrové trase, vedoucí po panelové cestě do vrchu. Do dvou minut vyjíždí všichni závodníci vytyčenou trasu. Druhým úkolem se stává pro změnu jízda v pomalosti, projetí vytyčené trasy co nejpomaleji a přitom se účastník nesměl vracet a ani dotknout země. Poslední etapou trojboje byla terénní jízda s plněním úkolů (slalom mezi PET lahvemi, přejezd lávky, střelba ze vzduchovky, přenášení předmětu za jízdy, hod na cíl a překonání jednoduché lanové lávky).

Velká škoda, že akce nepřilákala větší počet místních dětí, které rády jezdí na kolech v místním sídlišti.

Odpolední program „Cesta pohádkovým lesem“ se odvíjel opačně. Desítky dětí v doprovodu svých rodičů a prarodičů zamířily na dobrodružnou cestu pohádkovým lesem. Čekaly na ně stanoviště s plněním úkolů, za něž dostávaly od pohádkových bytostí hrací peníze. V pohádkové prodejně za ně mohly získat odměny dle vlastního výběru. Obě akce měly proběhnout k MDD v červnu. Bohužel počasí nedovolilo jejich uskutečnění, proto byl vybrán tento náhradní

termín. Začátek měsíce se stává i začátkem zahájení činnosti oddílu Větrník a Dráčata. V plánu jsou připraveny i akce nejen pro členy, ale i širokou veřejnost.

Jaroslav Novák,
PS Horní Bříza

Pátek třináctého

Jsou na hodinách na radniční věži číslice arabské nebo římské? Kolik obchodů je na Riegrově náměstí? Je v kašně na Velkém náměstí voda? Kolik schodů musíš vyšlapat z chodníku Riegrova náměstí do kluboven Pionýra?

Jak si všímáme věcí kolem sebe, to byla podstata několika soutěží záříjového Pátečního pionýrského přespávání. Klubovny přivítaly i několik nových návštěvníků. Účastníci akce si užívali závodů na autodráze, deskových her, stolního tenisu i fotbálku. Kromě spontánních aktivit byl pro ně připraven i program v podobě vědomostních a postřehových soutěží,

Kroměříž

her, návštěvy Zrcadlového bludiště či výtvarných aktivit.

V sobotu odpoledne pak byl vítězi soutěží předán putovní pionýrský pes. Putování se psem neskončilo, provází nás i další pionýrským rokem. Účastníci odcházeli spokojení s tím, že se uvidí už na příští oddílové schůzce, nejspíše určitě na podzimně-prázdninové akci na Tesáku.

Darina Zdráhalová,
2. PS Kroměříž

Kdyně

Odpoledne plné her

První víkend v novém školním roce jako obvykle patřil akci Odpoledne plné her. Stejně, jako vloni, i letos jej PS Safír Kdyně spojila se dnem otevřených dveří ve své klubovně U Čápa. V prostorách sídliště Na Koželužně bylo rozmístěno třináct stanovišť s drobnými úkoly, za jejichž splnění děti dostávaly body. Nasbírané bodíky pak směnily za odměny.

Účastníci si nejvíce pochvalovali krocket, kop na bránu, kuželky, skákání v pytlicích, minigolf, pétanque nebo basketbal. V klubovně pak byla kromě velké trampolíny a rukodělného stanoviště natažená jako čtrnácté stanoviště lanová dráha. Šikovní kluci a holky si domů odnesli vlastnoručně vyrobenou ozdobu na kolíčku a přívěsek na klíče. Během dvou odpoledních hodin se na stanovištích vystřídalo přes 200 dětí s rodiči i prarodiči. V nejbližší době chystáme Malování na asfalt, Drakiádu a v neposlední řadě otevření nového oddílu pro nejmenší děti od 5 do 7 let.

Volejbalové klání

Na koupališti v Hluboké poměřila o druhém zářijovém víkendu síly pětice volejbalových mančaftů, složených z vedoucích táborů PS Safír Kdyně. Tři týmy tvořili vedoucí LPT Plichtice a dva byly složené z řad vodáků. Boj o post vítěze začal po poledni

a během napínavých utkání nebyla nouze o zajímavé chvíle. I přes trable s počasím se celá desítka zápasů odehrála v pohodové náladě. Po rozdělení odměn, včetně parádního dortu pro vítěze, se všichni přesunuli do klubovny, vytáhli hudební nástroje a začala zábava kulturní. Ve vrcholné fázi večera se o doprovod staralo šest kytar a housle s mandolínou. První ročník turnaje byl úspěšný, za rok tedy zas!

*Pavla Tochorová,
PS Safír*

Francouzská návštěva

Město Rokycany navštívila skupina Francouzů z okolí Nantes (jihozápadní pobřeží Francie). Program a ubytování zajišťoval pionýrský oddíl Divoká Orlice. Po příjezdu 8. července v odpoledních hodinách byla francouzská skupina ubytována v budově rokycanského gymnázia. Tady si mohla po dlouhé cestě odpočinout a připravit se na čtrnáct dní nabitého programu,

který pro ni zorganizoval Pavel Hubert společně s členy Divoké Orlice. Jako první byla pro dvanáct francouzských dětí a dva vedoucí připravena prohlídka Rokycan s návštěvou Muzea Dr. Bohuslava Horáka. Později se Francouzi podívali do redakce Rokycanského deníku a byli přijati panem starostou Ing. Vladimírem Šmolíkem na městské radnici. Nezapomnělo se ani na sportovní aktivity. Po celou dobu pobytu byla dětem k dispozici tělocvična rokycanského gymnázia, sportovní areál Jižní předměstí a jedno odpoledne bylo věnováno paintballu. Skupina strávila den v hlavním městě, kde navštívila mimo jiné Pražský hrad, Staroměstské náměstí, Karlův most a Černínský palác. Na celodenní výlet jeli Francouzi také do Plzně. Tady je čekala prohlídka místního pivovaru, historického podzemí a také výstup na věž katedrály svatého Bartoloměje. Jeden den byl pak vyhrazen Šumavě, kam děti vyrazily

Rokycany

na prohlídku vodního hradu Švihov a později ze Špičáku lanovkou na vrchol Pancíř. Protože bylo po celou dobu jejich pobytu v Čechách krásné a horké počasí, Francouzi si nejvíce vychvalovali rokycanské koupaliště. Nezapomenutelným zážitkem pro ně prý byl také vyhlídkový let nad Rokycany a okolí.

V červenci roku 2014 čeká české děti výlet do francouzského Nantes. Francouzi slíbili mimo jiné také zážitek z oslav dobytí Bastilly 14. července, takže se moc těšíme na další spolupráci a na organizaci výletu do Francie. Zde na naše děti budou čekat sporty většinou na Atlantiku jako např. surfing, plachetnice, katamarány a další. Mimo sportovního vyžití si děti procvičí i francouzštinu.

*Za oddíl Divoká Orlice
Lenka Dienstbierová*

Vše nejlepší

- 23. 10. slaví své 60. narozeniny Jindřich Jehlička z PS Centrum pro volný čas dětí a mládeže Katamarán (Liberecká KOP).
- 31. 10. slaví své 65. narozeniny Jaroslava Rothanzlová z PS Přátelství (Pardubická KOP).

Blahopřejeme

UZÁVĚRKA SOUTĚŽE SAMI O SOBĚ POSUNUTA O MĚSÍC!

Chcete se přihlásit do soutěže Sami o sobě, ale nestiháte? Máte čas ještě do konce října! Tak posbírejte své mediální a propagační počiny a pošlete! Více o soutěži a jejích pravidlech se dočtete na adrese samiosobe.pionyr.cz.

ČRP – poslední výstřel?

Zpráva z jednání České rady Pionýra bývá obvykle na jiné stránce, když už ale dále píšeme o tom, jak „do toho mluvit“, pojďme si říct, do čeho byste mohli mluvit a co si vyslechnout, kdybyste se zúčastnili jejího zářijového jednání. To bylo poslední v tomto funkčním období, a tak bylo příležitostí k ohlédnutí a hodnocení, což se projevilo především v jednání sekci, jež měly pro VZP vyhodnotit svou činnost za celé tříleté období.

Jako vždy byla na jednání prezentována řada informací: z jednotlivých KOP, zprávy o činnosti Revizní komise Pionýra a Výkonného

výboru ČRP, aktuality o vývoji Bambiriády, o stavu příprav Výročního zasedání Pionýra a o činnosti Obsahové komise atd. Projednány byly podstatné otázky, jako první verze rozpočtu Pionýra na rok 2014 a plánované zvýšení odvodu z členského příspěvku na centrální úroveň sdružení za člena o 10 Kč (dle plánu je zvyšován o 10 Kč jednou za dva roky).

Diskuze se věnovala také problémům v hospodaření dvou KOP – Ústecké, která nedala kompletní podklady pro revizi, a tak o dotacích pro ni bude nadále rozhodovat VV ČRP na základě informací

od RKP. Výraznější diskuze provázela návrh na zastavení dotací MŠMT pro Středočeskou KOP, kde došlo v závěru roku 2012 k nevyplacení dotací z KOP na PS. Namísto původně navrženého zastavení dotací bylo nakonec přijato usnesení sestavené zástupci SKOP a RKP, které má zaručit neopakování podobné situace.

Součástí programu bylo i jednání Obsahové komise VIII. VZP a kulatý stůl k návrhu nových Stanov Pionýra, tomu se ale již více věnujeme na stranách 16–18.

Jakub

Jak do toho mluvit?

Na straně 6 jste si mohli přečíst čtenářskou reakci na jeden z článků v minulém čísle Mozaiky, která byla zakončena otázkou: „A co Ty, milý čtenáři? Myslíš si, že máš možnost do toho mluvit?“ Pro upřesnění dodáváme, že řeč byla o dění v Pionýru na celostátní úrovni.

Jsou-li kladeny podobné otázky, je na ně potřeba i odpovídat – a my v redakci samozřejmě oceníme co nejvíce vašich odezev. Prozatím jsme se ale rozhodli sepsat následující povídání pro ty, kdo si na uvedenou otázku odpovídají záporně.

Předmětem diskuze je celostátní úroveň, nelze ale zapomínat, že ta neoddělitelně navazuje na dění v pionýrských skupinách a krajských organizacích. Ostatně členové např. České rady Pionýra nejsou žádní Marfani, ale dobrovolníci ze všech koutů republiky, kteří povětšinou kromě vysedávání na jednáních také jezdí na výlety, vedou schůzky, připravují tábory... Až „nahoru“ se dostali právě postupným delegováním „odspoda“.

Pojďme si tedy povědět, jaké možnosti má například oddílový vedoucí, když zatouží pozdvihnout svůj hlas a vyjádřit se k věcem celého spolku.

Jak se čas od času ozvat

Možností je hned několik. Chcete-li své vyjádření směřovat k co největšímu počtu členů, nabízí se Mozaika Pionýra. Pro názory čtenářů se zde vždy našlo místo a při dodržení základních pravidel slušnosti ani není třeba se obávat zásahů do textu.

Pokud máte zájem o takovou výměnu názorů, jakou by stránky Mozaiky těžko unesly, nabízí se vnitřní internetový Servis Pionýra, kde může každý uživatel uveřejnit svůj text, který bude přístupný opět jen přihlášeným členům. Pokud ale chcete, aby byl váš názor slyšet, využijte také všemožných příležitostí, jako jsou papírové i internetové dotazníky, výzvy k vyjádření na pionýrském Facebooku i zde v Mozaice. Volání po možnosti vyjádření vyznívají poněkud naprázdno, když zároveň prosby o názory zůstávají většinou členů nevyslyšeny.

Máte-li ale zájem oslovit spíše orgány řídící naše sdružení, především Českou radu Pionýra, a přednést nějakou otázku

či problém k vyřešení, učiníte tak nejlépe prostřednictvím „svého“ delegáta, ať už ho jednoduše požádáte, nebo pro svou věc získáte dost velkou podporu vaší krajské rady Pionýra, která ho může k přednesení názoru nebo i hlasování určitým způsobem nasměrovat. Ale protože jednání ČRP jsou otevřená hostům, lze se jich účastnit i přímo, termíny jsou plánované na celé funkční období a zájemce má možnost se dostavit i osobně.

Jak stanovit směr

Chcete být u toho a na rozhodování se podílet přímo, ale zajímají vás jen klíčové otázky a nechcete jednáním věnovat mnoho času? Pak je tu pro vás Výroční zasedání Pionýra, kam minimálně jednoho delegáta vysílá každá pionýrská skupina či centrum. Podle současného Statutu Pionýra se koná minimálně jednou za tři roky, v návrhu nových stanov je toto období prodlouženo na pět let. Kdykoliv ale může být vyhlášeno mimořádně.

Jeho úkolem je volit orgány Pionýra, schvalovat základní dokumenty a celkově určovat směr, kterým se má naše sdružení v následujícím období ubírat.

Jak se chopit kormidla

Nestačí vám jen „chodit k volbám“? Chcete se do rozhodovacího procesu zapojit naplno? Nový návrh Stanov Pionýra sice práci České rady Pionýra a jejího Výkonného výboru částečně upravuje, ale základní principy zůstávají.

Českou radu Pionýra tvoří delegáti krajských organizací. Chcete-li se stát jejím členem, musíte proto napřed získat podporu ve své „KOPce“ a pak už je na vás, jak se mandátu zhostíte. Jde o orgán, který rozhoduje důležité záležitosti, ale již praktičtějšího významu (každoročně rozpočet, hospodářskou závěrku, výroční zprávu, ale též vyhlášení soutěží, významné pionýrské projekty a další).

Výkonný výbor ČRP je orgán především pracovní, což je dáno tím, že jeho členové zodpovídají za dílčí a konkrétní úseky činnosti (např. akce a soutěže, nemovitosti, hospodaření, propagace apod.), rozhoduje záležitostmi, jež jsou aktuální mezi jednáními ČRP. Návrh na složení VV předkládá předseda Pionýra nezávisle na příslušnosti ke krajským organizacím či jiným jednotkám. Jde zkrátka o pionýry, kteří – na republikové úrovni – mají vůli se soustavně věnovat určité oblasti naší činnosti a posouvat ji dál. Pro zapojení je proto potřeba především projevít iniciativu a kandidovat.

Jak se bránit

K možnosti „mluvit do toho“ samozřejmě patří i obrana proti rozhodnutím orgánů – lhostejno na jaké úrovni. Pokud neuspějete s prostým dotazem učiněným například předsedovi Pionýra či s námitkou přednesenou orgánu, který tak či onak rozhodl, máte stále možnost využít zcela úředního postupu a stěžovat si Revizní komisi Pionýra či se odvolat k Nejvyšší rozhodčí komisi Pionýra. Své podněty pro ni adresujte na Ústředí Pionýra v ČR s viditelným vyznačením, že jsou určeny právě pro RKP či NRKP. Komise vaši věc vždy projedná a dost možná bude požadovat upřesnění, vysvětlení či vyjádření dalších osob. Po zvážení všech dostupných informací dospěje k rozhodnutí, které je v případě NRKP konečné a není proti němu (v orgánech Pionýra) dalšího odvolání.

Mějme odvahu věci měnit

Přes popsané možné postupy se ovšem podstata věci smrskne vždy do jediného: Zkusím to? Nebo ne a mávnu rukou, protože... stejně nic nezměním... je to fuk... mě to zase tak moc nezajímá... oni si to vyřeší sami. A potom někde vypustím: Ale vždyť to stejně nejde. Jde. Nástroje pro to jsou, stačí překonat netečnost a využít možnosti.

Jakub

Lektoři pod mikroskopem – Osobnost lektora II.

V čem se lektoři liší? Podle jakých kritérií volíme lektory pro danou vzdělávací akci? Vychází lektoři při lektorování z „nějakého“ kodexu? To jsou otázky, na které si v dnešním pokračování tématu o lektorech odpovíme.

Normy a zásady lektora

V našem pionýrském vzdělávání nemáme vypracovaný etický kodex lektora. Když se ale zamyslíme, dokážeme z obecných norem a zásad takový kodex vytvořit. Rozhodně nebudu psát něco objeveného, nového, něco, co jste ještě nikdy neslyšeli. Spíše půjde o shrnutí kritérií, která jsou již známá, ale někdy na ně při výběru lektora na vzdělávací

představit, že by někdo lektoroval oblast (téma), kterou neovládá, ve které není odborně vzdělaný, zabývá se jen částí dané problematiky nebo oblasti. Takový lektor nemůže splnit očekávání účastníků kurzu, protože nedokáže reagovat na otázky, které vyplynou z diskuzí po semináři nebo přednášce. Diskuze, či prostor pro otázky účastníků musí proběhnout, protože jak jinak by lektor získal okamžitou zpětnou vazbu?!

Dochvilnost a dostatek času pro účastníky – přijít později na seminář či přednášku poškozuje důvěryhodnost lektora. Není přijatelné, aby lektor začínal slovy: „Omlouvám se, že jsem zde nebyl včas, protože...“ Stejně tak je nepřijatelné, aby okamžitě po ukončení „svého“ bloku odešel. Musí dát prostor na zpětnou vazbu. Účastníci kurzu musí cítit, že lektor je tu pro ně, má na ně dostatek času, bude se jim věnovat...

Flexibilita – pružnost lektora, dokonalé přizpůsobení se situaci a účastníkům. Schopnost dané téma vysvětlit a objasnit tak, aby mu většina účastníků akce porozuměla. Předat své znalosti, dovednosti a zkušenosti na dané úrovni skupiny účastníků kurzu, semináře, přednášky. (Běžně je tutéž záležitost či problematiku nutné objasnit tu začínajícím instruktorům, jindy zase z jiného pohledu zkušeným harcovníkům.)

Respekt vůči účastníkům kurzu – ke každé skupině, se kterou lektor pracuje, je nutné přistupovat s respektem. Nestavět se do role vědátora, který všechno ví a všechno zná. Zde se projeví osobnost lektora, účastníci kurzů velmi dobře poznají na lektorovi, zda k nim přistupuje s respektem, jako k sobě rovným, nebo se staví do povýšené role vševědouceho mentora.

Samozřejmě, že můžeme hledat a vyjmenovat další předpoklady lektora (diskrétnost, nadhled, pečlivost...). Já jsem chtěla vyzvednout, podle mého mínění, to nejdůležitější. Dobrý lektor je partnerem pro účastníky kurzu. Pokud zavládne partnerství mezi oběma stranami, pak je atmosféra na seminářích a přednáškách tvůrčí a dává pozitivní náboj pro obě strany. Účastníci vzdělávacích akcí tak získávají touhu po dalších poznatcích, touhu dovědět se něco nového, co obohatí jejich práci nejen v roli dobrovolníka.

Lektor má úžasnou možnost podchytit a motivovat lidi k dalšímu vzdělávání. Naše sdružení takové lektory potřebuje! Pionýr přeci hledá a objevuje nové cesty k tomu, aby dobrovolníci ve sdružení Pionýr byli vzděláni. Toto úsilí se pak projeví ve výsledcích naší společné práce.

Nad řádky textu, který jste přečetli, by měl přemýšlet nejen lektor, ale i všichni ostatní. Je všechno v pořádku? Zná takového lektora? Jsem takovým lektorem? Mám se ještě v něčem zdokonalovat?

Pokud takto přemýšlíte, je to dobře, to totiž bylo smyslem předchozího povídání.

Lída Kočí,

garantka Ústředního pionýrského vzdělávacího centra

Odbornost však není jediným kritériem pro lektory. Známe nemálo skvělých odborníků, kterých si vážíme pro jejich výsledky práce, bádání, Ale v některých případech neumí tito lidé předat své odborné znalosti a dovednosti, své zkušenosti, protože jim schází další kompetence (předpoklady) lektora. A u těchto dalších předpokladů se zastavíme.

akce zapomínáme. Někdy i samotní lektoři našich vzdělávacích center některá kritéria opomíjejí.

Vybrala jsem několik kompetencí, které považuji za důležité, které by se v jednání, chování a vystupování lektora měly objevit. Netvrdím, že jejich seřazení je neměnné a u všech lektorů stejné. Každý lektor má kompetence jinak seskládané, pro každého lektora má prioritu jiné kritérium a tím pádem se lektoři od sebe odlišují. Liší se svým vystupováním, empatií, komunikací, spolehlivostí, nadhledem...

Ráda bych vám představila takový návrh kodexu lektora, který se snažím při lektorování dodržovat.

Kodex lektora

Při vyjmenování kritérií vyjmu odbornost – odborné kvalifikační předpoklady lektora, které jsou velmi důležité. Nedovedu si

Opravdovým lektorem se člověk stává teprve tehdy, pokud má určité předpoklady, o kterých si teď povíme víc:

Empatie – vcítění do jiného účastníka, vnímavost lidí a nálady mezi nimi, naslouchání jiným lidem, citlivost při reagování na některé problémy, otázky...

Informovanost – pro jakou skupinu lidí bude lektorovat, o jakou kvalifikaci půjde, kde bude vzdělávací akce probíhat, za jakých podmínek...

Komunikativnost – úroveň komunikačních dovedností lektora je nesmírně důležitá a potvrdí se nejen v případech, kdy je třeba téma objasnit tak, aby mu všichni zúčastnění porozuměli. Jde i o zdánlivé maličkosti, jako navázání úvodního kontaktu s účastníky, schopnost pružně reagovat na dotazy a připomínky, udržovat pohodovou atmosféru...

Vše, co jste chtěli vědět o Stanovách, ale báli jste se zeptat

Od Výročního zasedání Pionýra nás dělí pár týdnů a narůstá tak i obecný zájem o to, co se vlastně chystá. Hlavním tématem je přirozeně Statut Pionýra a jeho navrhované úpravy. S textem návrhu se můžete snadno seznámit sami (najdete ho na adrese vzp.pionyr.cz), na těchto dvou stranách není ani vhodné, ani dostatečné místo na rozebírání jednotlivých ustanovení. Pokusili jsme se ale na jednom místě shrnout aktuální informace, názory a další související zajímavosti.

Musíš za svými stanovami stát

Někdo by si mohl myslet, že úpravy základních dokumentů Pionýra jsou jakýmsi mým podivínským koníčkem. No, já k tomu přišel spíš jako „slepej k houslím“ a už mi to zůstalo. V téhle „aréně“ mám za sebou ledacos, začalo to tvorbou téměř kompletního návrhu Statutu Pionýra tzv. „na koleně“ na Výročním zasedání v Brně před dvanácti lety. Ale to je jiný příběh, teď tu máme další zasedání a s ním i nový návrh, bez něj by to prostě nebylo ono. Pojdme si chvilku povídat o tom, co se kolem nás děje, jak to všechno začalo, o co vlastně jde... Před třemi lety Výroční zasedání Pionýra schválilo návrh, že je třeba začít připravovat změnu organizační struktury Pionýra tak, aby odpovídala aktuálnímu stavu sdružení. Mohl bych parafrázovat Postřižiny a říct, že přišla doba zeštíhlování, ale není to tak jednoduché. Do celé věci se vložila novela Občanského zákoníku, který spoustu věcí nastavil natvrdo a jiné přinejmenším dost jasně naznačil, jako jakési standardní řešení, které je možno, i když ne zcela nutno přijmout. Už po letmém přečtení bylo jasné, že v některých partiích nám kila zase přidá, ale hlavně nás nutí změnit náš hlavní zákon zgruntu a od podlahy.

A tak na jaře 2012 začala pracovat Obsahová komise, ve které (což je v posledních letech věc nevdaná) byly (teoreticky) zastoupeny všechny „KOPky“. Nejprve jsme všichni pohromadě přemýšleli všemožné varianty, hledali jednoduché cesty, jak co nejméně „nakopnout“ stávající chod sdružení, ale přitom ho sladit s úplně novými principy a pravidly v zákoně – od „maličkostí“ jako je změna názvosloví a náležitostí názvů, po zásadní věci, jako jednoznačné nastavení naší třístupňové organizační struktury v rámci dvou stupňů, které zná nový Občanský zákoník. V tomto úsilí jsme byli úspěšní a dobrali se základních východisek a shody v rámci celé OK. A pak už jsme v pověření užší skupince začali skládat paragrafy. Museli jsme se vypořádat i s dost divokými záležitostmi, na které patrně zákonodárci nepomysleli. Například jsme zjistili, že musíme opravdu dobře vyladit část popisující práva a povinnosti členů, protože po 1. 1. 2014 bude možné tato práva měnit jen se souhlasem všech dotčených osob. Čili kdybychom měnili práva všech členů, příští zasedání by muselo být například na Strahově, „mravenčákům“ počítajícím hlasy bych to ale příliš nezáviděl... Navíc jsme v průběhu této nekonečné mravenčí práce museli

mnohde přehodnotit i původně nastavené základní předpoklady a hledat řešení nová. Např. jsem musel dát sbohem (už podruhé) povinnému členství předsedů KOP v ČRP, což mělo zajistit větší provázanost rozhodování v krajích a v rámci republiky. Škoda. Je výsledek naší práce dokonalý? To určitě ne, ostatně díky připomínkám, které postupně chodí, stále vychytáváme některé menší či větší mouchy. Věřím ale, že delegátům výročního zasedání bude předložen dostatečně kvalitní návrh, za kterým budu moci stát a s klidným svědomím pro něj hlasovat. Práci s dětmi, která je pro nás přece hlavní, totiž nepokládá ani stéblo přes cestu.

Milan Matyáš

zpravodaj Obsahové komise VIII. VZP pro Stanovy Pionýra

Pár slov před cílovou rovinkou

Ač sama není členkou úzké pracovní skupiny, která tvoří vlastní návrh nových Stanov Pionýra, má Ivana Vejvodová, coby předsedkyně Obsahové komise pro přípravu VIII. VZP, i tuto záležitost „na triku“. Poprosili jsme ji proto o aktuální shrnutí událostí posledních týdnů a měsíců.

Začneme tím nejaktuálnějším – všem pionýrským skupinám jsi v polovině září poslala ohledně návrhu Stanov dopis, zkus tu shrnout, o co v něm šlo.

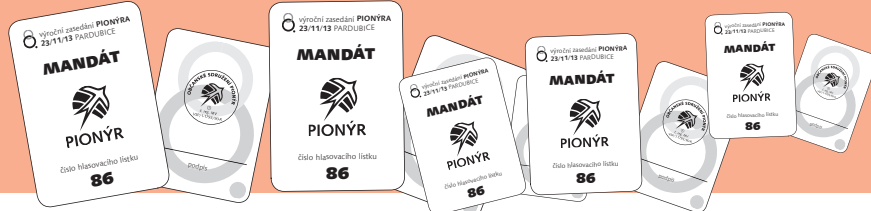
V úvodu jsem naznačila, co všechno se od jara událo a kolik bylo příležitostí do tvorby návrhu zasáhnout (pozn. red.: Od února do května byl věcný záměr úprav Statutu Pionýra představován na oblastních poradách). Především jsem ale připomněla, že času už moc nezbyvá a připomínky od pionýrských skupin, mají-li nějaké, potřebujeme nejlépe hned, aby se mohly vyhodnotit a některé zapracovat. Všude, kde to jde, totiž opakujeme, že na Výročním zasedání už chceme předložit společně vyladěný návrh, který nebudeme cupovat protinávrhy, ale konstruktivně ho probereme a ideálně schválíme.

Říkáš „některé zapracovat“. Ale které, kdo o tom rozhoduje?

Je jasné, že nejde vyhovět všem, už jen proto, že připomínky různých lidí mohou jít proti sobě. Jednu po druhé je musí zvážit příslušná pracovní skupina. Pokud jsou věcné a nejsou v rozporu s duchem návrhu, mohou být zapracovány. Koho to opravdu zajímá, najde vypořádání doručených připomínek na webu. (pozn. red.: vzp.pionyr.cz)

Zmínala jsi příležitosti, i když o nich už byla řeč mnohokrát, zkus je připomenout. Tou první samozřejmě bylo zapojení do Obsahové komise VZP. K záměru úprav

se mohli vyjádřit všichni účastníci oblastních porad. Od jara jsme také vyzývali k uspořádání kulatých stolů na krajských organizacích, nakonec proběhl jen jeden společný v září při jednání České rady Pionýra. Všichni se navíc mohli s návrhy seznámit na internetu a své připomínky nám poslat.

A posílali?

Někteří posílají, za to jim chci poděkovat. Celkově jsem ale čekala zájem větší, hlavně o kulaté stoly, které měly být možnosti

vše si vyříkat, vyjasnit, ptát se, vysvětlovat. Ostatně i na můj dopis je většina odpovědí také v tom smyslu, že pionýrské skupiny připomínky nemají. Nerada bych ale, aby to vyznělo jen jako obžaloba jejich lhostejnosti. Věřím, že mnozí chápou, že úpravy statutu se jich a jejich práce s dětmi nijak zásadně nedotknou. Rozhodli se prostě důvěřovat lidem, kteří jsou v té věci ponořeni rok a půl a zvažují spousty variant ze všech stran.

Co čtenářům vzkážeš na závěr?

Ráda bych všem, ať už s úpravami souhlasí, neřeší je, bojí se jakýchkoliv změn nebo si dokonce libují v různých konspiračních teoriích, vzkázala toto: Jediným cílem úprav statutu je vytvořit dobrý základní dokument našeho sdružení. Takový, který vyhoví požadavkům zvenčí, ale bude také sloužit nám všem, od oddílů po vedení.

ptal se Jakub

Inventura obsahové přípravy VIII. VZP

Výroční zasedání Pionýra se přiblížilo a jeho obsahová příprava se proto chýlí k závěru. Je tak na místě stručně shrnout, jakou cestu jsme společně ušli:

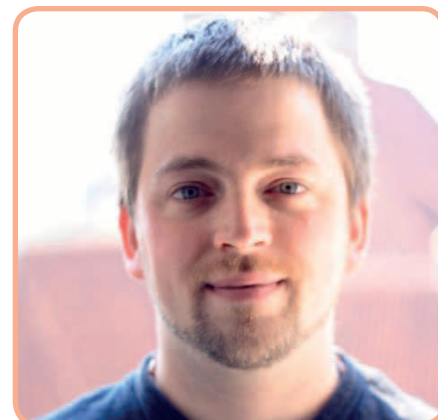
- V březnu roku 2012 na poradě předsedů KOP vznikla jasná shoda, že přípravu VZP všichni přijmou jako prioritu a do Obsahové komise vyšlou minimálně jednoho zástupce – nejen pro samotnou práci komise, ale také proto, aby byl zajištěn obousměrný přenos informací a o dění tak mělo povědomí celé sdružení.
- I na všech následujících poradách předsedů KOP (vždy jedna na jaře a jedna na podzim) byla příprava VIII. VZP důležitou součástí programu.
- V dubnu 2012 byla komise ustavena a některé KOP skutečně vyslaly více členů.
- Obsahová komise se scházela samostatně a zároveň s každým jednáním České rady Pionýra, kterou průběžně informovala o své práci.
- Klíčovou, ale ne jedinou, součástí práce komise byla úprava našeho základního dokumentu – Statutu Pionýra, především dle novely Občanského zákoníku.
- Jak již na této dvoustraně zaznělo, věcný záměr byl představen všem zájemcům a prošel diskusí ve všech KOP. K tomuto záměru i k následně zveřejněnému navrženému znění dostala Obsahová komise připomínky od 5 z 277 pionýrských skupin a od několika jednotlivců – jejich vypořádání najdete na webu vzp.pionyr.cz.
- Řada těchto připomínek byla do návrhu zapracována. Výsledné komentované znění návrhu, spolu s důvodovou zprávou, najdete rovněž na webu vzp.pionyr.cz a také na Servisu Pionýra.
- Komise dále zveřejnila návrh úprav Řádu pro přípravu a jednání VZP či ucelený návrh na obsazení orgánů Pionýra.

Ačkoliv jsme přesvědčeni, že jsme využili všechny dostupné cesty, jak návrh Stanov Pionýra představit a vysvětlit, z doručených připomínek i z vyjádření na různých odpovídajících fórech (Česká rada Pionýra, Obsahová komise, kulatý stůl...) vyplývá, že kolem navržené úpravy přetrvávají některé otázky, nejasnosti, či dokonce fámy. Pokusíme se je alespoň stručně objasnit:

Usilují tvůrci návrhu o centralizaci

Pionýra? Nutná míra centralizace vyplývá přímo z nového Občanského zákoníku, kterému jsou naše debaty o míře autonomie na různých úrovních cizí. Organizaci pojímá jako jeden celek a odpovídajícím způsobem popisuje i její fungování. Např. jasně říká, že hlavní spolek pro svou potřebu zřizuje a řídí pobočné spolky, které jsou jeho součástí. Tvůrci Stanov se naopak snažili v mnoha místech pravidla uvolnit, ale znění zákona jim to neumožnilo. Často diskutovaným tématem byla proměna postavení KOP. K tomu je nutné poznamenat, že krajské organizace Pionýra pozbývají jen pravomoci zřizovatele (např. pionýrských skupin), které dle zákona přecházejí na hlavní spolek – Pionýr. Mimo to jejich způsobilost, včetně majetkoprávních a smluvních vztahů, zůstává na dnešní úrovni.

Budou PS moci nakládat se svým majetkem? Samozřejmě ano. Jen v případě, kdy by se chtěly zbavit více než 10% svého majetku, a to navíc za cenu jinou než obvyklou, potřebují souhlas zřizovatele. Prostě a jednoduše, jde o opatření proti tunelování... Většina PS vůbec neprovádí transakce, jež by naplnily tyto podmínky. Výjimečně se vyskytla i obava ze zabavování základů. Nové stanovy však nevytvářejí nástroje pro účelové zabavování jakéhokoli majetku, pouze pro jeho zachování pro

původní účel, pokud by mu měl přestat sloužit (např. po zániku PS).

Opravdu se některé PS či KOP chystají

opustit Pionýr? V případě krajských organizací se ničeho takového bát nemusíme – pokud to ovšem na poslední poradě předsedů KOP (září 2013) někdo z přítomných cudně nezamlčel. Co se týče PS, nemáme takové konkrétní zprávy, ale stát se může ledasco. Bylo by ovšem dost zarážející, pokud by takový extrémní krok učinila některá z mnoha PS, které nevyužily možnosti předložit pozměňující návrhy.

Proč nebyla o návrzích vedena diskuse?

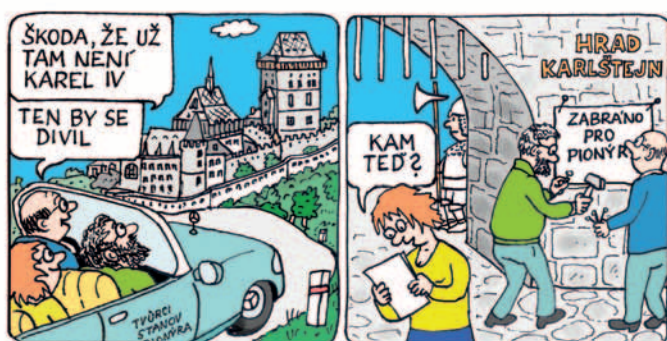
Toto tvrzení, jež občas zaznívá, patří k těm úsměvnějším, i když zároveň krapet smutným. Jak diskuse probíhala, popisuje už Ivana Vejvodová ve svých odpovědích. Díky zastoupení všech KOP v Obsahové komisi by neměl být ve sdružení nikdo, kdo se nemá jak dostat k informacím – které jsou navíc k nalezení na internetu (vzp.pionyr.cz). Zbývá tak otázka, co ještě dalšího mělo být učiněno?

Proč se „to“ řeší tak narychlo? Tato otázka má dvě roviny. Někteří mají pocit, že se vše rozhýbalo až v posledních měsících, už ale zaznělo, že práce na obsahové přípravě VIII. VZP probíhají od loňského jara.

Ozývá se také názor, že bychom měli využít tříleté zákonné lhůty a upravit Statut až na příštím výročním zasedání. Důvodů, proč nečekat na poslední chvíli, je mnoho, seznámit se s nimi můžete v důvodové zprávě k návrhu Stanov, kterou najdete na následující stránce a také na vzp.pionyr.cz.

Jakub Kořínek, tajemník

Obsahové komise pro přípravu VIII. VZP

**Co bude příště?
Ještě?
Důl Paskov?
O2 aréna?
A co by tomu řekl
Mirek Dušín?**

Důvodová zpráva k úpravám Statutu Pionýra na Stanovy Pionýra

Na předchozích dvou stranách se můžete dočíst o procesu tvorby návrhu Stanov Pionýra, o tom, co všechno se kolem nich dělo a děje i o některých s nimi spojených mýtech. Na této straně přinášíme – tak, jak bude předložena i Výročnímu zasedání Pionýra – důvodovou zprávu. Přesněji její úvodní část, vysvětlující základy pojetí návrhu. Její nedílnou součástí je i komentovaný návrh stanov, kde jsou podrobně vysvětlena vybraná ustanovení, ten je ale pro Mozaiku příliš obsáhlý. Seznámit se s ním (stejně jako s dalšími informacemi ohledně VIII. VZP) můžete na internetové adrese vzp.pionyr.cz.

VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH PŘÍSTUPŮ

I. Úvod: Proč?

Nový Občanský zákoník, který vstoupí v účinnost 1. 1. 2014, přináší zcela zásadní změny do problematiky občanských sdružení. Ruší dosavadní zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, v platném znění, a problematiku sdružování zcela převádí do Občanského zákoníku (zde název tohoto druhu právnické osoby mění na „spolek“ – být se nám to může jevit jako archaické), tím se dosavadních ani ne dvacet paragrafů rušeného zákona převádí do poměrně rozsáhlé (a velmi komplexní) podoby.

II. Východiska Stanov Pionýra – „nového statutu“

Usnesení VII. výročního zasedání Pionýra

Úkol daný VII. VZP stanovil: „Připravit návrh případných změn či úpravy organizační struktury sdružení Pionýr, reflektující snížení celkového počtu členů a organizačních jednotek. Součástí přípravy návrhu by měla být i diskuse o výchozí a přípravě osob, ochotných a schopných zastávat funkce ve vyšších orgánech sdružení (krajské organizace, republiková úroveň Pionýra).“

Nový Občanský zákoník

Zákon obsahuje dva druhy ustanovení – obligatorní (povinná) a dispozitivní – tedy taková, od jejichž ustanovení je možné se odchýlit. V praxi je toto odchýlení možné jiným ve stanovách definovaným řešením. Pro přípravu věcného záměru změny statutu, který byl představen na všech oblastních poradách v roce 2013, byly jako východiska přijaty tyto základní teze:

- V maximální přijatelné míře přejímat tzv. standardní řešení v zákoně navržená v rámci dispozitivních ustanovení. Tento postup bude znamenat řadu změn a dílčích úprav Statutu a dalších dokumentů sdružení, nicméně je chápán jako výhodnější s ohledem na další činnost sdružení v budoucnosti.
- Tam, kde je to vhodné a nezasahuje to do zažitě a tradiční praxe Pionýra, je přejímáno také názvosloví.

Oba výše uvedené přístupy zvyšují jednoznačnost a zřejmost dokumentu a tím i právní jistotu třetích osob.

Vnitřní předpisy sdružení Pionýr

Jako základní východisko pro tvorbu nových Stanov byl vzat Statut Pionýra. Současná platná verze Statutu Pionýra je dokumentem, který prošel dvacetiletým vývojem

a v době, kdy obecná právní úprava nebyla k dispozici, vytvářel v podstatě dostatečný rámec pro činnost sdružení a jeho organizačních jednotek.

V řadě případů je pro soulad s novým OZ nutné, aby některé postupy, které byly dříve řešeny v nižších normách – zejména směrnicích, byly obsaženy přímo ve Stanovách. Tam, kde to bylo možné, byly již schválené dokumenty využity jako zdroj.

Stávající chod Pionýra

- Principy nového OZ jsou uplatněny tak, aby byly co nejméně narušeny vnitřně osvědčené a tradiční postupy v Pionýru. V případech, kdy by tato aplikace změnila zásadním způsobem tradiční postupy, je ve Stanovách popsáno jiné než zákonem navržené řešení.

Poznámka: Jako zvlášť problematická se od samého počátku jevila otázka úpravy organizační výstavby tak, aby byla dodržena stávající struktura sdružení (třístupňová) při skutečnosti, že nový OZ zná pouze strukturu dvoustupňovou: hlavní spolek – pobočný spolek.

Zde – na základě opakovaných debat hledajících řešení, ve shodě Obsahové komise a předsedů KOP – byly KOP jako právní osobnost udrženy a byly jim zachovány prakticky veškeré funkcionality dle současného stavu s výjimkou pravomocí zřizovatele dalších pobočných spolků, což jim (v souladu s pravidly nového OZ) nepřísluší. Pro tento postup byl zvolen model, který zahrnuje územní samosprávu (pionýrské skupiny prostřednictvím svých zástupců v KRP řídí KOP) a přenesené pravomoci hlavního spolku (Pionýr předává KOP část svých pravomocí – zejména v oblasti kontrolní, evidenční, vzdělávání apod.). Výsledný stav v nejvyšší možné míře odpovídá stavu současnému – kdy krajská organizace Pionýra je především servisním a organizačním článkem na úrovni kraje.

- Funkční organizační jednotky pracující s dětmi mají změny pocítit minimálně.
- Při návrhu byly využity i zkušenosti z řešení soudních i mimosoudních sporů zejména v oblasti nakládání s majetkem ve sdružení.

III. Nový občanský zákoník

Nová právní úprava je zcela odlišná od dosavadní, vychází z jiného přístupu, což přináší mimo jiné tyto novinky:

- Upravuje pravidla pro název spolku.
- Nově se definují minimální orgány spolku: statutární orgán a nejvyšší orgán,

případně kontrolní komise, rozhodčí komise a současně zákon dispozitivně upravuje podmínky pro činnost a existenci orgánů spolku. Zásadní je pro nás ustanovení týkající se členské schůze, která je ve Stanovách upravena a její pravomoci jsou rozděleny mezi VZP a ČRP.

- Nově je zavedena možnost tzv. ko-optace – tedy že členové volených orgánů spolku, jejichž počet neklesl pod polovinu, mohou sami přijmout náhradní členy do nejbližšího zasedání orgánu příslušného k volbě. Tato možnost je důležitá k tomu, aby se zabránilo vzniku „neakceschopných orgánů“.
- Zásadní změnou je v zákoně zakotvené chápání vazby mezi spolkem (Pionýrem) a pobočným spolkem (organizační jednotkou). U všech pobočných spolků je zřizovatelem spolek hlavní – tedy Pionýr. Současně je pro hlavní i pobočné spolky stanovena povinnost zápisu do veřejného rejstříku.
- Nově se stanoví požadavky na seznam členů: statuty musí určit, jakým způsobem jsou prováděny v seznamu členů zápisy a výmazy členství osob a jak bude seznam členů zpřístupněn veřejnosti, anebo že zpřístupněn nebude.

IV. Proč je vhodné provést změnu Stanov (Statutu) již v roce 2013

Zákon stanovuje přechodné období, ve kterém mohou spolky svoje vnitřní poměry upravit. Úprava poměrů ke dni účinnosti zákona však zjednoduší jednání s úřady na všech úrovních sdružení a současně i stanoví postup pro vznik nových organizačních jednotek, pro jejichž založení by nebyla stávající úprava Stanov vyhovující.

– Pokud chceme formulovat pravidla účasti dětí na rozhodovacích procesech přiměřeně jejich věku, musíme to učinit do konce roku 2013, neboť poté (§ 220 odst. 2) lze změnit rozsah práv a povinností spojených s druhem členství jen se souhlasem většiny dotčených členů – fakticky by to znamenalo získání souhlasu našich dětských členů, se kterým by museli souhlasit jejich zákonní zástupci. (Zde si dost obtížně představíme faktické provedení.)

– Návrh Stanov současně upravuje a dopřeshňuje individuální práva členů – jejich podíl na řízení organizace, a to jednak formulačně (v návaznosti na diskusi k současné úpravě), ale i obsahově – zejména s ohledem na existenci oddílů registrovaných při KOP a narovnání jejich práv na stejnou úroveň s oddíly PS.

Právní osobnost a (ne)svěprávnost našich členů

V tomto pokračování seriálu k novele Občanského zákoníku se seznámíme se základy toho, co říká nový občanský zákoník o základní kategorii, kterou je schopnost osob nabývat vlastním jednáním práva a povinnosti. K dobru nové právní úpravy je třeba přičíst zavedení terminologie, která má definovaný obsah (v minulosti se řada pojmů dovozovala právní teorií).

V prvé řadě je zde pojem „právní osobnost“, který je definován jako způsobilost mít v mezích právního řádu práva a povinnosti.

Na druhém místě je definován, v minulosti často zavádějícím způsobem používaný pojem „svěprávnost“. Tou se rozumí způsobilost nabývat pro sebe vlastním právním jednáním práva a zavazovat se k povinnostem (právně jednat).

Jen pro zajímavost uvádím, že zákon výslovně stanoví, že právní osobnosti ani svěprávnosti se nikdo nemůže vzdát ani zčásti, a pokud to tak (zcela zřejmě v pomatenosti nebo pod nátlakem) učiní, nepřihlíží se k tomu – takový úkon je zcela nicotný. Nová právní úprava pak stanoví, v duchu dosavadní tradice a úpravy, že osoba je fyzická, nebo právnická.

V tomto povídání se budeme zabývat jen fyzickými osobami, a to množinou těch, ke kterým směřuje naše sdružení – děti a mládež. V obecných východiscích se fakticky nic nemění – čekají nás ale dvě zajímavé novinky.

Nic se nemění na tom, že dospělým se stává člověk v 18 letech. Nový občanský zákoník, s využitím zmíněné právní terminologie, to definuje tak, že:

- a) Plně svěprávným se člověk stává zletilostí.
- b) Zletilosti se nabývá dovršením osmnáctého roku věku.

Stejně jako doposud se před nabytím zletilosti dá nabytí plně svěprávnosti uzavřením manželství. Tato svěprávnost nezaniká ani zánikem manželství (rozvod, ovdovění), ani prohlášením manželství za neplatné.

Z formulace „Plně svěprávným se člověk stává zletilostí.“ plyne, že nějaká svěprávnost, tedy způsobilost nabývat pro sebe vlastním právním jednáním práva a zavazovat se k povinnostem, tu musí být i před dovršením zletilosti. Tak tomu bylo i doposud a nové vymezení je velmi podobné tomu dosavadnímu: každý nezletilý, který nenabyl plně svěprávnosti, je způsobilý k právním jednáním co do povahy přiměřeným rozumové a volní vyspělosti nezletilých jeho věku. V praxi tedy desetiletý chlapec může samostatně nakoupit základní školní pomůcky, ovšem počítač v hodnotě 15 000 Kč by mu asi žádný rozumný prodáváč neprodal. Sedmnáctiletý mladík, pokud nebude nějakých výjimečných okolností, by s tím však neměl mít potíže.

Novinky, které přináší Nový občanský zákoník, jsou:

- a) Nabytí plně svěprávnosti, před nabytím zletilosti, se soudním rozhodnutím. Takový návrh může podat sám nezletilý nebo jeho zákonný zástupce (se souhlasem dítěte) a plná svěprávnost bude

příznána poté, co se prokáže, že nezletilý dosáhl věku šestnácti let, dále jeho schopnost sám se živit a obstarat si své záležitosti, a pokud s návrhem souhlasí zákonný zástupce nezletilého. Pokud takové podmínky nejsou splněny, pak může být svěprávnost přiznána, je-li to z vážných důvodů v zájmu nezletilého (např. genialita patnáctiletého osiřelého nezletilce). Výrok soudu by v takovém případě zněl: „Nezletilému Josefu Novákovi, nar. X. XX. XXXX, z matky Jany Novákové, roz. Burdové, a otce Jindřicha Nováka, se přiznává plná svěprávnost“. Tato skutečnost by měla být, podle všeho, zaznamenána i v občanském průkaze. S takovým členem pak ve sdružení můžeme jednat, jako by dovršil 18 let věku.

- b) Druhou novinkou je možnost rodiče (zákonného zástupce) udělit potomku mladšímu 18 let „povolení“ k určitému úkonu. Pokud je takový souhlas ve shodě s obecně přijímanými zvyklostmi soukromého života, platí, že nezletilec je schopen samostatně – v rozsahu povolení – jednat. To neplatí, pokud to není zákonem zvlášť zakázáno (například těžko můžeme udělit souhlas k tomu, aby nezletilec volil v parlamentních volbách).

- c) Jako zajímavost lze zmínit samostatné provozování závodu (podnikání) nezletilem, kde k souhlasu rodiče (zákonného zástupce) se vyžaduje souhlas soudu. Samozřejmě soud bude zkoumat rozumovou, případně fyzickou vyspělost nezletilce, stejně jako slučitelnost s docházkou do vzdělávacích zařízení a jeho zdravotním stavem.

V této souvislosti lze počítat i s tím, že naše sdružení bude soudy dotazováno na toho kterého člena ohledně jeho schopností a rozumové vyspělosti, aby to bylo zohledněno v posouzení žádosti o udělení plně svěprávnosti. Vypracování takového stanoviska bude velmi důležité a velmi odpovědné. S podobnou žádostí se na nás může obrátit i sám nezletilec, bude jen dobře, pokud na takovou situaci budeme připraveni. Takže, možná někteří naši instruktoři budou z letních táborů udělovat manažerské pokyny a tu a tam na blízké louce přistane helikoptéra se zuřivou asistentkou, která se bude domáhat schůzky se svým šéfem – instruktorem, který je právě na třídním putáku. Jak jí to budete vysvětlovat, to fakt nevím.

Michal Pokorný

Advokát,

právní zástupce Pionýra

Veselá tužka

Školní povinnosti už nám začaly a kdo se nechce v lavici nudit, vyrobí si s námi tužku, kterou nemá jen tak někdo.

Materiál: krabička od zápalek, barevné kousky látek, barevné papíry, pohyblivé oči...

Pomůcky: tužka, lepidlo (tavná pistole), nůžky.

Postup:

1. Ustříhneme si látku o rozměru cca 2,5x40 cm, na jeden konec tužky naneseme lepidlo a látkou spirálově obtočíme

tužku. Na druhém konci ji opět k tužce přilepíme

2. Vnější část krabičky rozlepíme, rozložíme a barevnou stranu polepíme látkou. Vnitřní část krabičky přilepíme dovnitř rozložené krabičky.
3. Do slepených krabiček uděláme otvor, kterým se zasune tužka.

4. Tužku přilepíme dovnitř krabičky, krabičku složíme do původního stavu a slepíme.
5. Krabičku dozdobíme dle své fantazie.

Za Pionýrskou skupinu Kopřivnice
Kamila Šumšalová

Nové programy nekoušou!

Zájem o zkoušení nových programů je – i v krajských organizacích, kde se neověřovaly. Provází je však dotazy na těžkosti spojené s jejich využitím, nebo spíše obavy z náročnosti. Jsou to však pouze mýty, a i na jiných místech v této Mozaice zmiňovaný strach z neznámého. Zeptali jsme se proto Kuby Štátky, který se kolem nových programů několikrát rok pohybuje – Jak se věci mají?

Z čeho soudíš, že může plynout jistá stísněnost z využívání nových programů?

Domnívám se, že to souvisí především s pojmem „nové“ – neznámé, z čehož jde strach, zda to dokážeme správně uchopit. V naprosté většině jde ale o zbytečné obavy, neboť materiály, které jsou vedoucím i dětem k dispozici, jsou odzkoušené v praxi a není třeba se práce s nimi jakkoliv obávat.

Souvisí s tím i jedna z vyslovovaných obav: žádost o zpětnou vazbu?

Ano, setkal jsem se i s tímto argumentem, i když mě překvapuje. Často se mluví o nezájmu o zpětnou vazbu, ale když se zpětná vazba žádá, je s ní potíž. Nicméně jsme s tím počítali, proto se vedoucím či oddílům nabízejí čtyři možné stupně zapojení (blíže na následující straně).

Ještě ses nadechoval k druhému argumentu...

Přestože si myslíme, že k využití jsou programy dobře zpracované, netvrdíme, že

jsou dokonalé a bez jakékoliv chyby. I proto žádáme o zpětnou vazbu, aby mohlo docházet k úpravám a doplňováním na základě

dalšího praktického zkoušení. Nejedná se o jednu provědu dané pokyny a rady, ale o živý organismus. Proto zveme všechny zájemce ke spolupráci.

Objevují se i obavy z tlaku na zapojování různých problematických dětí

Podle mého názoru se opět jedná o zbytečně zveličovaný problém. Nové programy opravdu pracují s pojmy jako sociálně znevýhodněné děti a jejich zapojování do činnosti. V našem případě je ale vnímání tzv. sociálně znevýhodněných dětí velmi široce pojaté a hlavně s rozdíly mezi dětmi se pracuje tak, že jsou vnímány jako inspirace a přínos pro kolektiv, nikoliv jako problém. Vedoucím dáváme do rukou účinné nástroje, jak pomoci těmto dětem se zapojením do běžného kolektivu, nikoliv samosprávné řešení „problému“ jednou pro vždy.

ptal se Martin

Putování se psem – Technická soutěž (ML T12)

Chceme-li být dobře připraveni například na soutěž Pionýrská stezka, ale třeba i na nečekané situace na táboře nebo víkendovce, kdy se nám něco pokazí, utrhne, musíme být alespoň trochu zruční. Jestli jsme šikovnější než ostatní členové oddílu, si můžeme vyzkoušet v malé oddílové soutěži.

K realizaci samotné aktivity budete potřebovat:

baterku s příslušenstvím, papíry, knoflíky, nitě, jehly, látku, kancelářské svorky, krabičku zápalek, rukavice, luštěniny, misky, hřebíčky, kladívko, kus dřeva na zatloukání hřebíků.

Jak na to

Oddíl se na začátku soutěže rozdělí do 3–5členných družinek, které ovšem v zájmu objektivit budou přibližně stejného věkového složení. Nejvhodnější je, aby na každém stanovišti soutěžil jeden vybraný člen družinky, předem ale družinka neví, jaké stanoviště bude právě její člen absolvovat. Obměnou může být i zvýšení obtížnosti v podobě provádění některých úkolů poslepu.

Pak už jen vyvěsíme dvě předem připravené tabulky – jedna z nich je bodování soutěží a druhá seznam úkolů, které jsou očíslovány

v pořadí, v jakém půjdou za sebou, ale odkrytá jsou na začátku jen čísla.

Vyzveme družiny, aby vyslaly do soutěže prvního soutěžícího, a když jsou zástupci připraveni, odkryjeme první úkol.

1. úkol – složí papírovou skládanku (dětí 3. tř. – papírovou čepici, děti 4. tř. – papírový kalíšek, děti 5. tř. – parník). Soutěžící dostanou pomůcky – novinové archy – a na povel rozhodčího začnou skládat výrobek vybraný podle věku účastníka. Vítězí ten, kdo složil bezchybně skládačku první, protože ale budujeme celé pořadí, necháme poskládat skládanky všechny soutěžící. Po každé soutěži vždy zapíšeme body, vybereme další soutěžící a odtajníme následující úkol.

2. úkol – složí rozloženou svítilnu. Soutěžící dostanou rozebranou svítilnu – obal baterky, žárovíčku a baterie. Na povel rozhodčího

začnou

skládat, pořadí v disciplíně určuje pořadí rozsvícení baterky. U této disciplíny je třeba nastavit horní limit. Tři minuty jsou postačující.

3. úkol – rozdělí co nejrychleji hrách a čočku do různých misek, pracovat mohou ale soutěžící pouze jednou rukou. Úkol je velmi jednoduchý – před každého soutěžícího postavíme tři misky – jednu se smíchanou luštěninou a dvě prázdné na třídění, hráči dají jednu ruku za záda a na povel začínají třídít. Pro získání bodů je rozhodující pořadí, v němž se jim vše podařilo roztřídit. (Při přípravě tohoto úkolu si nejprve vyzkoušíme, kolik luštěnin stihneme za minutu roztřídit my, abychom nepřichystali dětem práci na celý večer.)

(pokračování na str. 22 dole)

(Pokračování z předchozí strany)

Úrovně vyzkoušení nových výchovných programů

Zapojení do užívání nových programů má čtyři roviny zapojení, které jsou odlišeny: rozsahem dodaného vybavení; mírou vzájemné komunikace.

Trochu to zkouknem

Volné stažení materiálu z webových stránek – se nabízí přirozeně, protože programy jsou volně dostupné, k širokému využití.

Přicházíme tomu na chuť

Zaslání metodiky pro vedoucí (v knižní podobě) a domluva na základní zpětné vazbě: 1x shrnutí dojmů, zkušeností, pocitů z práce s náměty (jedna až dvě strany vypravování).

Komunikace:

1x za tři měsíce krátké sdělení o „fungování“ (stačí e-mail: zvládli jsme ... metodických listů, dětem se nejvíc líbilo..., nebylo je..., vedoucí ocenili..., měli jsme potíže...); vždy k 20. 12. toho roku předat „Shrnutí...“

Začínáme v tom létat

Možné vybavení oddílu kompletem: metodika + plakát + samolepky a pracovní listy (dle počtu dětí). Zde s konkrétnější zpětnou vazbou: 1x shrnutí dojmů, zkušeností, pocitů z práce s náměty (viz výše) + fotodokumentace a 2x návrh nového metodického listu z oddílových zkušeností.

Komunikace:

1x za tři měsíce krátké sdělení o „fungování“; vždy k 20. 12. toho roku předat „Shrnutí...“

Jedem v tom naplno

Zaslání popsaného kompletu + doplňkového vybavení pro činnost s dětmi (materiál = vybavení pro činnost), což s sebou nese („pravidelnou“) spolupráci: 1x shrnutí dojmů, zkušeností, pocitů z práce s náměty (viz výše) + fotodokumentaci, 2x návrh nového metodického listu z oddílových zkušeností a 1x příklad dobré praxe.

Komunikace:

1x za tři měsíce krátké sdělení o „fungování“; vždy k 20. 12. toho roku předat „Shrnutí...“

4. úkol – přišití knoflíku. Náročnost tohoto úkolu je dána věkem dětí, devítileté mají připraven knoflík se dvěma dírkami, starší děti pak se čtyřmi. Soutěžící nastoupí, dozví se úkol a dostanou pomůcky: jehlu, nit, knoflík a kousek

látky. Na povel rozhodčího

se dají do práce – nejprve navléknou nit a pak začnou přišívat knoflík. Body jsou zase dány pořadím, v němž práci dokončí. Rozhodčí vyzkouší pevnost přišití.

5. úkol – soutěžící dostanou 30 kancelářských sponek a jejich úkolem je co nejrychleji pospojovat sponky do řetězu.

6. úkol – soutěžící dostanou rukavici na ruku, kterou si zvolí a kterou pak budou pracovat, a vedoucí před ně vysype dvacet zápalek a před každého soutěžícího položí prázdnou otevřenou krabíčku. Pak odstartuje soutěž, v níž hráči vybranou rukou

s nasazenou rukavicí skládají zápalky do krabíčky a jejich úkolem je pak krabíčku jednou rukou i zavřít. O bodovém zisku rozhoduje pořadí, v němž soutěžící hru dokončili.

7. úkol – pokud k tomu máme v klubovně podmínky, můžeme zařadit i zatloukání hřebíků. Před vybrané soutěžící položíme pomůcky – kousek dřeva na zatloukání, hřebíčky (mohou být i malé, mnohdy se dětem hůře zatloukají) a kladívka. Počet hřebíků i velikost kladívka bude pro všechny soutěžící stejná. Pokud máme mezi soutěžícími velký věkový rozdíl, můžeme hendikep vyrovnat menším počtem hřebíků pro nejmladšího soutěžícího. Úkolem soutěžících je

v časovém limitu (1–2 minuty podle pracovních podmínek) zatlouct rovně až po hlavičku všechny hřebíčky. Boduují se výsledky těch, kteří v časovém limitu zvládli zatlouct rovně všechny hřebíčky. Ostatní z bodování vyřadíme. Mezi těmi, kdo zadání zvládli, rozhoduje pak, v jakém pořadí práci dokončili.

Na závěr sečteme body, vyhlásíme vítěze a můžeme je odměnit diplomem nebo drobnou odměnou.

Podklady k této aktivitě i další náměty pro práci s mladšími dětmi (ale nejen s nimi) najdete na www.pionyr.cz v sekci Pro členy/Výpravy za poznáním.

1. 11. 1993 vstoupila v platnost Maastrichtská smlouva, která vytvořila novou politickou a zároveň hospodářskou strukturu sestávající z tzv. „tří pilířů“ – Evropskou unii (EU). Stávající Evropská společnost tvoří tzv. první pilíř. Jako druhý pilíř byla nově zavedena Společná zahraniční a bezpečnostní politika a jako třetí pilíř spolupráce v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí.

5. 11. 1883 se v Praze narodil Emerich Rath, všestranný sportovec německé národnosti († 21. prosince 1962).

5. 11. 1913 se narodila Vivien Leighová, anglická herečka († 1967) – manželka Laurence Oliviera. Známa zejména z filmu *Jih proti Severu*. (obr. 1)

6. 11. 1943 osvobodila Rudá armáda za významné pomoci československých jednotek v bitvě o Kyjev ukrajinské hlavní město.

7. 11. 1943 se narodila Joni Mitchell, kanadská písničkářka, která bývá označována jako „ženská podoba Boba Dylana“. (obr. 2)

8. 11. 1923 Pivnicový puč: Adolf Hitler se v Mnichově v noci z 8. na 9. 11. 1923 neúspěšně pokusil o nacistický státní převrat. (obr. 3)

8. 11. 1923 se narodil Jack Kilby, americký elektroinženýr, vynálezce integrovaného obvodu, nositel Nobelovy ceny za fyziku († 20. června 2005).

10. 11. 1483 se narodil Martin Luther, německý teolog, kazatel a reformátor, zakladatel protestantismu († 18. února 1546).

13. 11. 1923 se narodil Oldřich Dvořák, (česko)slovenský voják-výsadkář, který samostatně seskočil na území protektorátu, aby předal odboji vysílačku – ta bohužel padla do rukou Gestapa († 9. července 1942).

14. 11. 1918 proběhla první schůze Revolučního národního shromáždění, kde byla vyhlášena republikánská forma státu, z trůnu sesazena Habsbursko-Lotrinská dynastie, Tomáš Garrigue Masaryk zvolen prvním československým prezidentem a ustavena první vláda s předsedou Karlem Kramářem. (obr. 4)

15. 11. 1533 vstoupil španělský dobyvatel Francisco Pizarro do peruánského hlavního města Inků – Cuzca.

15. 11. 1913 zemřel Antonín Frič, významný český přírodovědec (* 30. července 1832).

16. 11. 1893 byl založen fotbalový klub Sparta Praha (jako Athletic Club Královské Vinohrady), klub českého fotbalu.

17. 11. 1983 se narodila Kateřina Emmons, rozená Kůrková, sportovní střelkyně, olympijská vítězka. (obr. 5)

18. 11. 1883 bylo po požáru poprvé otevřeno Národní divadlo v Praze Smetanovou Libuší.

18. 11. 1923 se narodil Alan Shepard, americký astronaut († 1998) – jeden z prvních Američanů ve vesmíru.

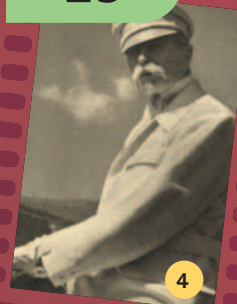
19. 11. 1923 se narodila Helena Zmatlíková, ilustrátorka dětských knížek († 4. dubna 2005). (obr. 6)

20. 11. 1873 vzniklo spojením měst Buda a Pešť hlavní město Maďarska – Budapešť.

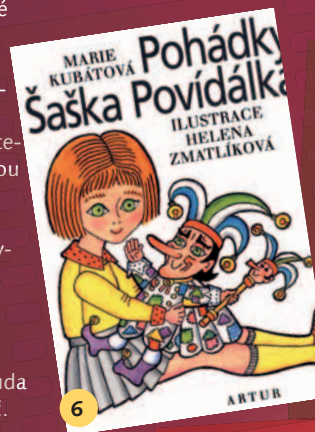
22. 11. 1963 – byl v Dallasu v Texasu zavražděn americký prezident

John F. Kennedy. Umírají i spisovatelé Aldous Huxley a C. S. Lewis. (obr. 7)

28. 11. 1943 začala v iránském hlavním městě Teheránu Teheránská konference – první setkání hlavních představitelů SSSR,

USA a Velké Británie během druhé světové války. O den později americký prezident Franklin Delano Roosevelt, britský ministerský předseda Winston Churchill a sovětský vůdce Josif Stalin dosáhli dohody ohledně plánované invaze do Evropy v červnu 1944 pod krycím názvem Operace Overlord. (obr. 8)

Dýně nebo duše?

Na přelomu října a listopadu nás čekají dva svátky, které mohou svým zaměřením trochu splývat, přestože se od sebe výrazně liší. Halloween (31. 10.), vnímaný často jako svátek komerční a ryze americký, je ve skutečnosti anglosaský lidový svátek s keltskými kořeny, který se slaví např. také v Irsku, Japonsku, Švédsku, řadě latinskoamerických zemí atd. Symboly, jako vyřezané dýně a strašidelné masky, jsou jen jednou ze součástí pravého Halloweenu. Ten se totiž neobejde bez skupinek chodících od domu k domu a koledujících v duchu hesla *Trick or treat* (do češtiny překládáno např. jako „Koledu, nebo ti něco provedu“). Děti, které nedostanou dobrotu či drobný dárek, ztropí nějakou neplechu.

Svátek lidově zvaný Dušičky (2. 11.) je dnem vzpomínky na zesnulé. V křesťanských zemích se slaví od 10. století, a ač je významným křesťanským svátkem, ctí ho i řada nevěřících. U nás běžnou tradicí je navštívit hroby zesnulých rodinných příslušníků či jiných blízkých, zapálit u nich svíčky a položit květiny, které mají symbolizovat pokračování života a naději v jeho věčnost. Projevem nepochopení této tradice jsou stále častěji se objevující umělé (neživé) květiny.

Albert Camus [albér kami]

(7. listopadu 1913–4. ledna 1960) byl francouzský spisovatel a publicista. Bývá uváděn jako jeden z čelných představitelů existencialismu, přestože taková označení odmítal. Stejně tak si nepřál, aby byl pokládán za filosofa, nicméně pozdější filosofické myšlení výrazně ovlivnil.

Pocházel z francouzsko-španělského manželství. Narodil se v Mondovi (v Alžírsku, které bylo tehdy francouzskou kolonií), kde po otcově smrti na Marň vyrůstal v chudinské čtvrti. V Alžíru Camus vystudoval filosofii a klasickou literaturu.

Roku 1934 se stal členem komunistické strany, kterou o rok později pro názorové neshody opustil, až do roku 1938 vystřídal několik zaměstnání, teprve roku 1938 se začal věnovat literatuře – stal se novinářem. Jeho novinářská činnost vedla roku 1940 k jeho vyhoštění z Alžíru, Camus odjel do Paříže, kde se zapojil do protifašistického hnutí (hnutí odporu). V průběhu druhé světové války se věnoval především divadlu. Během druhé světové války publikoval v ilegálním časopise *Combat*. Kolem roku 1950 se stal nesmiřitelným kritikem francouzské koloniální politiky v Alžírsku. Roku 1957 mu byla udělena Nobelova cena za literaturu.

Výběr z citátů A. C.:

Jistota, že jsme inteligentnější než ostatní, je povážlivá už proto, že ji s námi sdílí tolik pitomců.

Revoluce se mohou prosadit násilím, ale udržet se mohou jedině dialogem.

Ženy se stanou zcela rovnoprávnými, až se smíří s tím, že budou mít pleš, a uznají, že je to nesmírně důstojné.

Dobrodružství na míru

Kde se dá zažít? Přece v Pionýru! Tyhle fotky jasně dokazují, že si u nás něco „na míru“ najde každý, nezáleží na věku ani zájmech. A odkud snímky jsou? Od oddílů, které ověřovaly nové výchovné programy, o kterých jste v Mozaice četli už mnohokrát (v tomto čísle např. na stranách 21 a 22).

Pošli posly! Teda fotky!

Další připravená témata:

- Pionýr Fashion – oddílová trička, šátky, doplňky, ozdoby...
- Živé obrazy - ztvárnění názvu Pionýr nebo našeho znaku „živým obrazem“
- Pionýr na očích - jak je Pionýr vidět na klubovnách a táborových základnách
- Pionýr na sněhu – zimní sporty, hrátky i jiné radovánky

Máte další nápady? Tak pište!

Ale hlavně posílejte fotky, pochlubte se!

kontakt: mozaika@pionyr.cz

Nezapomeňte sledovat také pionýrský Facebook, i tam se vaše fotky objeví – samozřejmě pokud je pošlete.

